

ROMANIA
LEUPOSTA
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop
 10. 2. 8-61. Előfizetési árak:
 Havonta 10, negyedévre 320, fél-
 évre 600, egészévre 1200 lej. Kál-
 díjára: Havonta 2, negyedévre 6,
 félévre 12, egészévre 24 dollár. Hí-
 detések díjazásba szorult. Az „UJ
 KELET” az erdélyi és bányási as-
 szociális egyetemes politikai napilap.
 Előfizetők utánnyomását csak a
 rás megjelölésével engedjük

UJ KELET

ESZDŐPOLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej
 Bismontól: levelet nem fogadjunk el.
 — Közlötök
 megírás és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Márton Ernő. Felelős szerkesztő: János Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-
 szegi Ernő, Strada Cobălcescu 52
 Szerda, 1935. december 25.
 5600. EV. XVIII. EVF.
 KISZLEV 29. 287 SZÁM

VILÁG TUREK

A timisoarai számadás

Kettős konferenciára gyűlnek össze ma Timisoaran az erdélyi zsidó nép küldöttei és képviselői.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség rendkívüli konferenciájának időpontja egybeesik a Zsidó Párt országgyűlési delegátusainak értekezletével. Felelőleg a két gyűlés jelentőségét szavaznak méltatni.

A timisoarai konferenciák fontosságát ez utóbbiak maguk az események határozzák meg, a közelmutult súlyos megrázkódtatásai és azok a megpróbáltatások, amelyek a hónap bizonytalanságából rémlenek a zsidó sors felé.

A Paiesztina-építés és a cionista szervezés munkája terén éppen olyan gigászi feladatok várnak a zsidóságra, mint amilyen súlyos feladat elé állítja a zsidó közösséget az örövelem, a jog biztonságában és egzisztenciájában élő támadásokkal szemben.

A timisoarai kettős konferencia komoly számítások mellett kell hogy legyen a zsidó jelen és a zsidó holnap teendői fölött.

Kereszténység és „keresztény” pártok

Ma ezerkilencszázháromötödik éve annak, hogy a kereszténység prófétája Bethlehem városában megszületett s csaknem ugyanannyi éve, hogy a világ minden részében szétszórt keresztény hívők ennek a történelmi jelentőségű dátumnak megünneplésére tünnek össze.

A kereszténység tragikus véget ért prófétája a szeretet mindent lebró hatalmát hirdette meg s a nyers, barbár erőszakkal szembe a megértés és a szelidség kötelezettségét róta első hívőire.

A betlehemi fiatalember minden embernek egyenlőségét követelte Isten és a világ előtt s a maga elnyomott zsidó népének megváltását is az egyenlőségnek és szeretetnek földi megvalósulásában látta.

Ma már közhelyszámba megy arra rámutatni, hogy a szeretet uralmának, a béke és egyenlőség keresésényi tanának gondolatéből — amelyek szervezen alakulnak ki a zsidó próféták eszméiből — a valóságos élet milyen keveset változtat meg. A krisztusi tanok ma is inkább távoli idők ideáljaként lebegnek — az erőszakra, rombolásra merülő emberiség vértöredés szeméi előtt s megvalósulásukat ma talán távolabb vagyunk, mint a kereszténység kialakulásának idején.

Ennél a szomorú és olykor kétségbeesítő ténynél is megdöbbentőbb s az emberi logikátlanság és romlottság erejét bizonyítóbb azonban az a körülmény, hogy azok a pártok, amelyek elsősorban az erőszakot, az egyenlőséget, a durvaságot és igazságtalanságot teszik meg programjuk magjává; nevezik magukat kihangsúlyozottan keresztény pártoknak.

Holott kereszténység és szélső nacionalizmus, kereszténység és az emberek elvileg kihangsúlyozott egyenlősége olyan egymást kizáró kényegyek, amelyekét összeegyeztetni csak hibrid feji politikai zsonglőrök és a natosztionokra spekuláló desperádók képesek.

A magukat keresztényeknek valló antiszemitaik egy fokkal még rosszabbak a kereszténység ellen nyílt harcot hirdető antiszemitaiknál. Mert ezek az alkerekények elfelejtik, vagy legalább is elfelejtetni igyekeznek könnyen hívő és tudatlan tömegekkel azt, hogy a keresztény vallás alapételei, a szeretet mindenhatóságának meghirdetése: a zsidó erkölcsiség és eszméiség talajából fakadt s maga a kereszténység prófétája is abból az ősi zsidó forrásból merített, amelyet az antiszemitizmus hullágnjai örök időkre betömni és megsemmisíteni akarnak.

Ma már nyilvánvaló minden becsületese és nyíltan gondolkodó ember előtt hogy a magukat keresztényeknek nevező antiszemita pártoknak annyi közül van a kereszténységhez, mint a dalai lámának a francia akadémia alapítási okleveléhez.

A keresztény cím és jelleg semmi egyéb számukra, mint éppen a kereszténység lény-

Erélyesen cáfolják a januári kormányválságról szóló híreket

A Tempo szerint Maniu rövidesen kilép eddigi rezerváltóságából, Dinu Bratianu és a hadfelszerelés kérdése

Bucuresti, december 24. (Az Uj Kelet tud.) A Zorile jelentése szerint Tatarescu és Dinu Bratianu között végleg megszakadtak a kapcsolatok. A két vezér közötti harc az utóbbi időben rendkívül súlyos formákat öltött. Dinu Bratianu kirohánása a kamarában Petre Ghita, a miniszterelnök egyik bizalmasa ellen, általános nyugtalanságot keltett a liberális pártban. A kormánypárt hívei tisztában voltak azzal, hogy Dinu Bratianu, midőn az Universitél védelmébe vette, tulajdonképpen a miniszterelnök pozícióján akart részt venni. A hadsereg felszerelésének kérdése, amelyet Gheorghe Bratianu, Madgearu és Potarca vetettek fel a parlamentben, ugyancsak hozzájárultak a Bratianu és Tatarescu közötti viszony elmérgesedéséhez. Dinu Bratianu úgy véli, hogy a kormány nem vette figyelembe ezzel kapcsolatban észrevételeit, kompromittálta a felszerelés gondolatát és igen hátatlan helyzetbe sodorta a liberális pártot.

Dinu Bratianu is interpellálni fog?

A Zorile szerint Tatarescu kifejezetesen hitér azei, hogy a kormány eddigi ténykedését a felszerelés terén a kamara elé tárja. Dinu Bratianu azonban nem engedi magát megtéveszteni. A liberális párt elnöke szükségesnek tartotta teljes autoritással latba vetni ebben a kérdésben. Többek között azt kívánta a miniszterelnöktől, hogy a hadfelszereléssel kapcsolatos kérdéseket csak az ő jelenlétében intézze el. Bratianu rendszeresen feljárt a hadfelszerelési miniszteriumba és állandó érintkezést tartott fenn a magasrangú katonatisztekkel és a vezérkar

tagjaival.

Bratianu beavatkozását Tatarescu nem szívesen látta. A miniszterelnök beárkózott a kávéházba, ahol egy hét óta kizárólag hadfelszerelési kérdéseken dolgozik, a hadügyminiszterium képviselőivel együtt. Ezáltal Tatarescu kikezdte a vádász, amelyel ebben a kérdésben a parlamentnek tartozott. Most azután bekövetkezett a hosszú karácsonyi szünet, amely ugyancsak alkalmas arra, hogy később esse a kérdés nyilvános vitáját. A vita elhalasztható volt, de nem kerülhető el. A Zorile szerint a parlament újabb való megnyitása után jobb interpellációk fognak ebben az ügyben elhangzani. Nagy szenzációt keltett a hír, hogy Dinu Bratianu is csatlakozását jelentette be az ellenzéki interpellációhoz és ugyancsak magyarázatot kér a miniszterelnöktől négymilliárd lej felhasználására vonatkozólag.

A hosszú karácsonyi szünet nem jelenti a belpolitikai élet szünetét is. A pártok a közelgő részeges választásokra készülnek és propagandisták máris elindultak az illető megyékbe. A Tempo szerint a nacional-caranisapárt dr Aure Dobrescu bizta meg a dumadoarai választási propaganda irányítását. Dobrescunak itt meglehetősen nehéz dolga lesz miután a szervezet az utóbbi időben ebben a megyében lényegesen meggyöngült. A párt vezetősége úgy tudja, hogy Maniu Gyula is kilép eddigi rezerváltóságából és a teljes erővel meginduló kormánybuktató kampányban vezető szerepet kér magának. Másrésztől a nacional-caranistapártban komoly vita tárgya képezi Dem. Dobrescu volt főpogarmesternek a pártból való kizárása. A párt központi vezetői nem elégednek meg a kizárást és remélik, hogy sikerülni fog ezt a kérdést olyan formában rendezni, amely Dobrescunak is megfelelő elégtétellel fog szolgálni.

Dobrescu és a demokratikus front

Egyébként Dobrescunak a fővárosi párt-szervezetből való kizárása még nem jelenti a pártból való kizárását is, úgy, hogy ez a kérdés semmiesetre sem tekinthető véglegesen lezártnak. Dobrescu további magatartása emel fogva a központi vezetőség állásfoglalásától függ. Amely bizonyos, hogy Dobrescu máris felhívást kapott arra, hogy csatlakozzék le a Ionian vezetése alatt megalakuló demokratikus blokkhoz, amely máris biztosította magának a szociáldemokraták támogatását. Ionian Bécsben meg fogja szerkeszteni az ország lakosságához a demokratikus erők összefogása érdekében intézendő manifesztumát.

Visszavonul a semmitőszéki elnök?

A Curentul szerint Volonschi, a semmitőszéki elnöke, szolgálati idejének lejártá előtt visszavonul, hogy bizonyos jogi munkálatokat, amelyeken régóta dolgozik, befejezzen. A hír nagy szenzációt keltett, Volonschi utódjával Const. Ratescu, a semmitőszéki második szekciójának elnöke, C. Viforearu, főügyész és Lupu, a semmitőszéki harmadik szekciójának elnöke neveit kombinálják. Hír szerint javasolni fogják, hogy Voalmschinak teljes nyugdíját foljósítsák érdemi elismerésül.

A részleges választásokra eddig a következő jelöléseket állították:

Mehedtimegyében Oct. Goga, dr Dimitrie Paurescu nacional táranista párti és Gheorghe Bratianu, Aurel Vlad, a Frontul Románesc jelöltje visszavonta jelölését, de nem jelölteti magát; Vaida sem.

Hunedoaraban a nemzeti keresztény párt részéről Gh. Pop, a Frontul Plugarilor részéről Bercu Miron a jelöltek. A kormány nem állít jelöltet sem itt, sem Mehedtimegyében.

Sucavaban Cuza eddig az egyedül jelölt. A harc itt a nemzeti keresztény pártiak és nacional táranista pártiak között fog elődőlni, — állapítja meg a Curentul, amely a fenteket írja, de ez nagymértékben a politikai helyzet tisztázásától függ.

Mint lapunk más helyén az Adeverul információ alapján írjuk, ellenzék körökben az a hír terjedt el, hogy közvetlenül a parlament megnyitása után, a Tatarescu-kormány benyújja lemondását. Illetékes helyen a legkategorikusabban cáfolják ezt a hírt. Egy, a kormányhoz közelálló személyiség kijelentette, hogy ez a hír ugyanarra a sorsra fog jutni, mint azok a válsághírek, amelyeket már két év óta terjesztenek a Tatarescu-kormány sorsát illetően. Az igazság az, hogy a kormány helyen marad és teljesíteni fogja azt a törvényhozási programot, amelyet a trónbeszédében maga elötűzött.

gének meghamisítására való törekvés s antiszemitizmusuk nem egyéb, mint éppen a kereszténység ősjudeai eredeti etikai és szocialis követeléseitől való menekülési szándék, amely gáttalan lehetőséget biztosít számukra abban az irányban, hogy gyűlöletük vadsága-

és romboló dühüket gáttalanul kitombolhassák.

A keresztény szeretet ünnepe ezerkilencszázháromötödik mai évfordulóján, azt hisszük, érdemes leszögeznünk ezeket a régi, de mindig aktuális megállapításokat.

A „málke” (Kari Tschuppok: Maria Theresia — Aller de Lange, Amsterdam kiadása)

A hajdani magyarországi zsidók hívják „málke”-nek, vagyis királyasszonynak Mária Teréziát és „málke-Geld”-nek, azaz királyasszony-pénznek a türelmi adót. Ezt az új adófajtát ugyanis ő varrta a nyakukba. Súlyos és megszégyenítő teher volt. Mert nemcsak a zsebükre nehezedett, hanem egyre hangsúlyozta a megtört voltukat is.

Az országgyűlés ellenzte a „toleranciás taksát”. Nem zs dobarátságából. Hanem, mert kikezdte a tekintetes vármegye zsidó-adóztatási monopóliumát. A karok és rendek egyszerűen nem akarták megengedni, hogy más is nyírálja a zsidó aranybány gyapját. Mert akkor kevesebb jut nekik belőle. A zsidók viszont, akiknek követelt a magyar országgyűlés akkori székhelyére, Pozsonyba cültáta a helytartótanács paracsa, a nyomorúságokat hozták fel érvelni a málke tervével szemben. Nem bírnak el az eddigi terheken felül újabb adót, — ezt bizonyították és ezt jajongták.

De nem használt sem az országgyűlés tiltakozása, sem a zsidók könyve. A málke leírta apodiktikusan kijelentette: A zsidók kiütése, vagy megütrése az ő csobíthatatlan fel-ségjoga. A leirat konkluzója pedig kézenfekvő: Ha a zsidók azt akarják, hogy megtüres-senek az ország területén, akkor... fizetnők kell.

De egyéb bajt is zudított a zsidókra a málke. Budán például, ahol ősi, világhíres köz-séglik állott, régideje fenekedett ellenük a városi tanács. De a királyi kamara, meg a katonai hatóság ottalamba vette őket. Most azután sikerült a kiütésük régi tervét megvalósítani. A málke ugyanis a város partjára állott. Talán a türelmi adó körülüli luza-vona ingerelte fel a zsidók ellen?

Rátette a kezét a málke a házassági tilal-mak, meg a magas lokális adók előli tömege-sen Magyarországra megfuttott morva zsi-dókra is. Akárcsak a szőköt jobbágyokat, az odébbállott zsidókat is ki kellett a paranc-sára adni.

Az ő idejéből származik a bánáti „Juden-ordnung”, amely olyan részletes, annyira ki-terjedt a „tolerierete Stadt- und Landjuden-schaft” élélenek minden csinyjére-binyjére, hogy a rabbi, a tanítók, a sakterek, sőt még a Schulsingerek, azaz kántorok fizetését is szabályozza és a hitközségek elnökök számára ötven forintnyi javadalmazást dekretál. (Ak-koriban tehát kifűzödött roshakoholnak len-ni!) És ugyancsak a málke volt az, aki el-rendelte, hogy Timisoaran a zsidók külön fer-tályban lakjanak.

Mélyen beleenyult a málke az egyéni élet-sorsokba is. Itt van például a magyar Jud Süßnek, Kis Lázárnak szomorú története. Careből indult ki a karrierje, mint a Károlyi grókok bérloje kezdte. De hamarosan az or-zság legnagyobb kinstári bérloje, kereskedő-je — Varsótól Triestig álltak a raktárai, nyultak el az öszszekötései — hadseregszál-lítója és bankárja váltik belőle. Nem csak magánosoknak nyujt kölcsönöket, hanem vá-rosoknak is, például Oradea, Baia mare és Pest egyképpen adósai. Főurak vállainak érte a teljes vagyonukkal kezességet, annyira megbiznak benne. A tekintélyét jellemzi, hogy Pest város bírja hochgeehrte Herr-nek titulálja még akkor is, amikor a pénzhétség — a háboúk, amkhez tudvalevőleg pénz, pénz és pénz kellett, alaposan megépítették az államkasszát és a hadviselés költségeire min-den uton-módon pénzt kellett előteremteni — rá és vagyonára terelte a málke figyelmét. Személyesen adja ki a parancsot, hogy Kis Lázárt el kell fogni és Bécsben ugynevezett házi őrizetben kell tartani. De nemcsak a le-tartóztatási végzés a málke személyes ak-tusa. A hatalmas birodalom fejének van hoz-zá ideje és kedve, hogy állandóan közvetlenül referáltasson magának a Kis pénzmogot sejt-tető viselt dolgaiól. Személyesen betűzi ki a mozgósított hivatások besugóknak Kisről szóló jelentéseit és glosszákat fűz önkézeleg hozzájuk. Amkor pedig a magyar udvari kancellária elnöke, Graslakovich gróf instan-ciázk nála az ártatlan Kis érdekében, ugyan-csak sajátkezűleg fogalmazza meg a döntést: Dieser Inquisit ist keineswegs aus dem Ar-rest zu entlassen, aber wohl zu halten!... A „jól tartott” Kis persze ott pusztul a

Cuza prof...

M...
R...
E...

Bucuresti, decem...
A nacional...
szervezete előtt M...
szében foglalkozo...
szélső jobboldali é...
ségek kérdésével...
párt sokkal komol...
gást politikai életé...
szed, amely a rom...
is objektiven igy...
demelné meg, hogy...
teessik.

A kap...
— mon...

— A paraszti ál...
akár akarnók, ak...
Mihalache. — A ré...
életformái összeoml...
sal együtt. A hábor...
reá. Olaszországba...
Oroszországban, ah...
új államformák szü...
elvi-kapitalista álla...
országban és Angli...
lizmust valamennyir...
boru, a hatalom a t...
kább a munka sikkj...
a bank-kapitalizmus...
még pedig saját szü...
tami ujnak kell elkö...
gőjőjön? Kommunista...
állam? Nemzeti szo...
A kommunista állam...
született meg: a gy...
turájával a paraszti...
szövetkezeti állam: N...
katársával beszélget...
dotta: nem tudja, vaj...
tulélie Mussolinit. E...
lent egyebet, mint k...
demokratizálására.

megszüntetése után...
sége volt törvényhoz...
— Romániában a...
viseli a dolgozó töme...
gozók állama a paras...
ját a nemzeti eszme...
nemzeti eszme. Az a...
természetesen fakad...
véreből, amely termé...
az ereken, s nem p...
edényekben, amelyek...
megpattanhatnak...
amelyet reklámcélokra...
nem autentikus vérből...
áru, hanem „Made in...
dizmust nem lehet imp...
nem importálják a tis...
ténem a tanuja ann...
nationalizmus főleg a...
kodó osztályok számá...
vele a dolgozók ébers...
nyekben kiszákmányo...
pillanatokban veszik...
kodás többi eszközei...
országban agresszív...
gyűlöletre alapuló nem...
tesztettek ki, amelynek...
vései vannak s amely...
a határokat és a szet...
megfosztották területe...
től. Olaszországban...
szocializmus elleni re...
zett. Egész más a hely...
mi érdekünk nem a...
lása, hanem azoknak k...
a szerződések meggyö...
nak megerősítése.

A rom...
adatok? Rendelkezése...
szefoglaló kimutatás, a...
statisztikai hivatal bo...
semre. Az 1930 évi né...
Románia összlakossága...
létek, ebből román 13...
73 százalék és kisebbség...

AZ ŐN BOROTVAPENGEJE NEM FÜRESZ!
A pengének könyvedén kell a szabdílen csusz...
nia, anélkül, hogy az arcbort ingerelné. A...
jóminőségű penge 8-szori használat után is...
éles. Használja az Excelsior pengét és arcbort...
mindig simo, mert ez a penge 4-5-ből meztől...
le a borotvát és nem dörzsi fel a bőrt.

EXCELSIOR LUXE
BOROTVAPENGE

Érdeklődj: Excelsior, Buc., Colpa Moşilor, 74.

Új technikával a ruhafestés, Czink-nél nem drágább, vegytisztítás csak jobb, mint bárhol

V. György angol király ciprust küldött a nahalali jubileumi erdő számára

Ünnepi keretek között avatta fel a főkirályzó a király erdejét. 25 fát ültettek el a palesztinai zsidó notabilitások

Jeruzsálem, december 24. December 18-án Nahalal mellett egy dombon ünneplés keretek között ültették be az V. György király tiszteletére ajándékozott erdő első fát. Az ünnepélyen megjelent sir Arthur Wauchope, Palesztina főkirályzója is, aki idehozatta azt a ciprust, amelyet V. György király küldött Windsor várkastélyából. Az ültetést maga a főkirályzó végezte, míg a Jewish Agency és a cionista világszervezet elnöke, dr. Weizmann Chaim, továbbá a Keren Kajemet és az Actions Comité elnöke, M. M. Ussiskin, a palesztinai Jewish Agency ekzekutívájának vezetője David Ben Gurion és más zsidó vezető férfiak huszonöt fát ültettek el. A huszonöt fa jelképezi György király huszonöt éves uralkodását.

teljes polgári szabadságot élvez. Szónok ezután rámutat a szabadságra, és testvéri közösségre, amely az Angliában élő valóságok híveit egybekapcsolja. Köszönetet mond végül a főkirályzóknak, hogy szíves volt felavatni az erdőt.

Dr. Chaim Weizmann beszédében annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy nemcsak Palesztina zsidóságát, hanem a brit birodalom zsidóságát is büszkeség és meglegedés tölti el afőlött, hogy öfelsége, az angol király velük érez. A zsidók és a trón kapcsolatának nincs nemezebb és szebb szimbóluma, mint ez az erdő. Öfelsége uralma alatt kezdődött a zsidók visszavándorlása Palesztinába, az

Elutazása előtt Palesztina főkirályzója meglátogatta a közeli Balfour erdőt, ahol különös érdeklődéssel nézte meg azt a három fát, amelyet az ő nevére ültettek el. Amikor az erdőt elhagyta, Ginegarból való gyermekek egy kosarat nyújtottak át a főkirályzóknak, tele a legszebb erdei gyümölcsökkel.

Az ültetés ünnepsége után Nahalalban bankett volt, amelyen résztvettek a megjelent notabilitások. A banketten a főkirályzó, továbbá M. M. Ussiskin, Robert Solomon kapitány, az angliai Zsidó Nemzeti Alap elnöke és dr. Chaim Weizmann lelkes beszédeket tartottak.

Wauchope főkirályzó kihangsúlyozta beszédében, hogy nagy örömmel vállalta a feladatot, hogy a király ciprust elültesse, főleg azért, mert maga öfelsége ajándékozta Palesztinának és azért is, mert különösen érdekli őt Palesztina erdősitése. A királyi jubileumi erdő tartós emlékmű lesz és egyidejűleg az ország legnagyobb befásított erdője. Az erdő révén a Jezreel völgye megszépül és Názaret hegyei még pompázóbbak lesznek. Beszédének további során meglegedésének adott kifejezést a Zsidó Nemzeti Alap elhatározása fölött, hogy ezen a vidéken keményfa erdőket is fognak ültetni. Az erdő szépsége ezzel fokozódik és minden egyes fa hozzájárul a vidék gazdagodásához. A főkirályzó végül üdvözölte a jubileumi erdő szervezőit és kijelentette, hogy közölni fogja a királlyal, milyen méltó módon örökítették meg Palesztinában uralkodásának huszonöt éves jubileumát.

M. M. Ussiskin héber nyelven ismertette ennek az erdőnek szimbólikus jelentőségét. Jelenti mindenekelőtt Angliának nagyszerű szerepét a zsidóság hazatérése körül.

Az angol zsidóság nevében Robert Solomon kapitány beszélt, aki elmondotta, hogy a király által ajándékozott ciprus a zsidó sors egyik szimbóluma. Miként a zsidók, úgy ez a fa is keletről nyugatra vándorolt, aztán megint visszafelé keletre. Az angol zsidóságot mély büszkeség tölti el a palesztinai újjáépítés. Ez a fa a trón iránt hódolat jele és egyúttal szimbóluma az V. György király iránt érzett hálának, akinek uralma alatt a zsidóság

Meghalt Genf „koronázatlan királynője“

Mrs. Barton, aki Briand és Stresemann találkozásait közvetítette

Párizs, december 24. Hirtelen álmában Brüsszelben, ahol átutazóban volt, meghalt egy érdekes, bájos idős hölgy, egy világhírű háziasszony, Mrs. Barton, akit „Genf koronázatlan királynőjének“ neveztek. Mrs. Barton, aki Viktória angol királynő keresztánya és sir Robert Peelnek, Anglia szászérelői híres miniszterelnökének unokája volt, férje 1907-ben bekövetkezett halála óta Svájcban élt. Gyönyörű villája volt a Genfi tó partján, főúri angol izléssel berendezve, tele értékes műtárgyakkal. Itt látta vendégül a világ jóformán minden jelentős államférfiát és diplomatáját. Most két régi vendége irt róla bucsuzató cikket a londoni Timesba; Ramsay Macdonald volt miniszterelnök meghatótt szavakkal bucsuzik a tóparti Villa Lammermoor asszonyától, „Genf koronázatlan királynőjétől“ sir John Simon volt külügyminiszter pedig finoman ír róla, milyen ritka újjáéledése volt Mrs. Barton szalonja a klasszikus értelemben vett, Madame de Stael-féle politikai szalonnak. Ő maga rendkívüli módon érdeklődött ugyan külpolitikai problémák iránt, de a dolgokba sohasem avatkozott, minden intrikát került, holott — talán éppen ezért — nagy befolyása volt. Meglepedett azzal, hogy például együtt

hívt meg ebédre a francia és a német külügyminisztert, vagy Japán és Kína genfi delegátusait, hogy „kibeszélhessék magukat“.

A világpolitika legismertebb nevei mind vendégei voltak — a londoni lapok megemlékezései hamarjában a következőket említik, mint a Villa Lammermoor leggyakoribb vendégeit: Briand, Stresemann Macdonald, Chamberlain, Sir John Simon Anthony Eden, gróf Apponyi Albert, gr. Bethlen István, Valkó Lajos, lord Cecil, Scialoja, lord Londonderry De Valera, Venizelosz, Tardieu, Huysmans, Snowden, Barthou, Berthelot, Tefvik Rüksdi, Agakán, Madariaga, gróf Bernstorff, Paulucci márkí, Cadogan, Grandi Henderson, gróf Mensdorff, Albert Thomas, lord Derby, Henri Bérenger, Motta, Nansen, gróf Keyserling, Bernard Shaw — és még mennyien... Magas katonai személyiségek admirálisok, a Népszövetség főtikára és tisztviselői, szépasszonyok és lányok. A kerből felséges kilátás nyílik a Montblancra. Ott sétált együtt, mindkettő már halálos betegsége tudatában, a meggyönydött Briand és a sápadt Stresemann; mintha szimbólum lett volna a sok hófehér galamb, amely a gyönyörű park virágai között körülöttük röpködött.

Bornagykereskedők és vendéglősök figyelmébe!

Odobesti és alba-iuliai uradalmi fajborok

szüretelve hordó- és vagon-tételben. Rendkívül olcsó árban beszerezhető:

FRATII TESZLER
Piața Mihai Viteazul No 30.
Telefon 813 és 1576.

börtönben. A családja földönfutóvá válik. A rengeteg Kis-féle vagyon pedig maradvék nélkül magához kaparinja, bekebelezi a málke nagytű kincstárára.

Tachuppihot persze nem foglalkoztatják ezek a keserves magyar-zsidó emlékek. Sőt az osztrák zsidókról s csak elvéve ejt szót. Egyáltalán: a könyvből nem igen lehet a Mária Terézia jellemének árnyoldalt megismerni. Dlírabusza ez a könyv a málkereknek. Hozzátehetjük: pompásan megírt, regényekkel vetekedően érdekesítő, az emiudwigli kvalitásokat is mossz. tullicitáló dícsőitése a Mária Terézia asszonyi, anyai és főleg uralkodói erényeinek. Velősárgos angyal ebben a megrajzolásban. Az ördög vszon: az ellenfele, Nagy Frigyes, a szécszegésőt és egyáltalában semmiféle aljasságtól, erkölcsatlenségtől vissza nem illadó katona és parasztryuzó porosz király, akinek jellemét egy levél festi a legtalálóbban. Hadrakeit seregének táborából küldte haza a miniszterének ezt a levelet a király, de a huszárok elfogták. Ez állott benne: Ha a becsület révén jutunk el a célhoz, úgy Isten neki, ámlegyünk becsületesek. De ha csúsi muszáj a sikerért, maradjunk csak szépséskén gazemberek!

Mária Terézia angyai nimbuszának mentése érdekében a prágai zsidók küzetését (1744) is csak érinti Tschuppi. De az ő náhány sorából is kivilágk: az ellenséggel nyílan cimboráló cseh főnemességnek megkegyelmezett a málke és csak a prágai zsidókak büntette nagykegyetlenül, akiket pedig csak a mende-mondák vádo tak.

Agullart, ezt a misztikum kódébe burkolt marraus zsidót, akirő. Timisoarán is megannyi legenda járja, meg sem említi Tschuppi. Holott kimagasló szerep jutott ki számára a málke udvarában. Schönbrunn felépítését az ő kölcsoné ette lehetővé, az angol „subsídium“ ügyében ő tárgyalta, az osztrák dohányjövődéket ő szervezte meg. Az is megvilágítja a jelentőségét, hogy osztrák báró eme volt és diplomáciai utlevéllel utazott, amikor a bécsi zsidók melé rendőrt adott a hatóság, ha a lakóhelyiükül kijelölt házakat elhagyták. Csak a nagy Sámson Wertheimer fiának, Wolf Wertheimer bankárnak neve kísért fel egyetlenegyszer a Tschuppi könyvében; a b-ior választófejedémmel ő tárgyal a málke megbízásából. Viszont a kikeresztelkede t Josef von Sonnenfels bárónak, az osztrák „Aufklärung“ e vezérégyéniségének még a nevé sem fedeztem fel a Tschuppi közel 500 oldalas biografiai regényében. A szobra azonban ott díszlik a bécsi városnézőhöz vezető sétányon és pedg — a történelem szereti az efféle bízár: tréfát! — a zsidófa ő és zsidórtó Kolonics biboros szobrának tőszomszédaságában.

A fáma megátalkodott zsidógyűlöőnek tartja a málket és az a hirt terjesztő róla, hogy sohasem állott szdóval szemtől-szembe szóba; paraván mögé bujt meg, ha zsidót kellett audencián fogadnia. A tények más arcképet mu atják. Itt van például: a nagy történelemi értékű levélsomó, amelyre vagy három év előtt bukkantak a prágai zsidó hitközség levéltárában. Wolf Wertheimer pihenést nem ismer: és erős visszhangu fáradozásait rögzíti meg és tengernyi egyéb intim adat mellett a következőket tudjuk meg benne a málkerő: Amikor Eszterházy gróf 1742-ben ki akarja utasítani a birtokain megtelepedni t zsidókat, a királyné lebeszéli erről a tervéről. A prágai zsidóüldözés egyedülálló jelensége volt tehát. Talán a megcsorbult tekintélyű és erősen eladósodott prágai urak keze és nem a királynő gyűlölete munkáit mögő te? De az is kiviláglik ebből a levélsomóból, hogy a málke barátságos érintkezést tartott fenn a zsidó urakkal. Itt van például a Heine egyik ösének, Samuel Pressburger udvari bankárnak esete: 14 fontos lazacot fog ak a halászai. Személyesen vitte el a királynőnek, mint a prágai zsidók ajándékát. És Wolf Wertheimer fiának „reláció“ja, apjához küldött jeentése, megállapítja, hogy ez az audienca úgy kezdődött, hogy a málke kegyesen kézcsokra nyújtotta a kezét a pozsonyi származású bankárnak. És az audienca befejezése megint csak ez volt: kéznyújtás és kézcsok. A paraván meséjét tehát már ez az egy részlet is semmivé fosztja.

Az is bizonyos, hogy az akkori zsidóknak minden jogtalanság ellenére nagyobb volt a befolyásuk, a világsúlyuk, min' máma. A málke csak egy város zsidóit üldözte és nem egy egész országot, amint ez máma Hitler cselekszi. A Wolf Wertheimer segélykérésére mégis a következő hatalmasságok mozdultak meg a prágai zsidók érdekében: A svéd, a dán és az angol király, a császári férj, Lengyelország, Németország világi és egyházi főurai, az olasz városok és a pápa... Ma, 1935-ben, egész biztosan nem tudunk ilyen erőket megmozdítani megunk mellett.

A bécsi zsidókról pedg fejegyezte a krónika, hogy mód's öltözékben, kerdosan jártak, erősen bará koztak keresztény polgártársaikkal és 'örzsvendégei voltak a kávéházaknak. Mária Terézia 1764-i Judenordnungja reakció's szellemű ugyan, de a kor, a gazdasági fejlődés iránya, nemkülönben a centralisztikus tervek — egyenő jogu és kötelezőségű lakosság az ideálja — a zsidó egyenjogúság

Cuza professzor és Goga Octavian igazi portréi

Mihalache nyilatkozik a romániai zsidó kérdéstről és megoldásáról

Az antiszemitizmus nem egyéb, mint a kizsákmányolás eszköze az uralkodó osztályok kezében. Mindössze 760 ezer zsidó él Romániában

Bucuresti, december 24. (Az Uj Kelet) A nacional caranista párt ifjusági szervezete előtt Mihalache hosszabb beszédben foglalkozott a minap a romániai szélső jobboldali áramlatok és a kisebbségek kérdésével. A nacional caranista párt sokkal komolyabb tényezője az ország politikai életének, semhogy ez a beszéd, amely a romániai zsidóság kérdését is objektíven igyekszik taglálni, ne érdemelné meg, hogy részletesebben ismeretessük.

A kapitalizmus összeomlik — mondotta Mihalache

— A paraszti állam el fog következni akár akarnók, akár nem — mondotta Mihalache. — A régi államok kapitalista életformái összeomlanak a kapitalizmusmal együtt. A háboru halálos csapást mért rá. Olaszországban, Németországban, Oroszországban, ahol százmilliók élnek, új államformák születtek meg a szabad-élvi-kapitalista állam helyén. Franciaországban és Angliában, ahol a kapitalizmust valamennyire megkímélte a háboru, a hatalom a töke sikkjából egyre inkább a munka sikkjába tolódik el. Nálunk a bank-kapitalizmus összeomlóban van, még pedig saját szülőinek kezében. S valami újnak kell elkövetkeznie helyébe. Mi jön? Kommunista állam? Szövetkezeti állam? Nemzeti szocialista állam? Nem. A kommunista állam a diktatura erejével született meg: a gyári munkások diktatúrájával a paraszti tömegekkel szemben. Szövetkezeti állam: Mussolini egyik munkatársával beszélgettem erről. Azt mondta: nem tudja, vajjon a korporatizmus túléli-e Mussolinit. E pillanatban nem jelent egyebet, mint kísérletet a diktatura demokratizálására. A politikai pártok megszüntetése után Olaszországnak szikszége volt törvényhozói szervre.

— Romániában a paraszti osztály képviseli a dolgozó tömegeket. A román dolgozó állam a paraszti állam lesz. Alapját a nemzeti eszme képezi, de a teremtő nemzeti eszme. Az a nemzeti eszme, mely természetesen fakad egész felfogásunk vérből, amely természetesen közlekedik az ereken, s nem pedig elmeszesedett edényekben, amelyek minden pillanatban megpattanhatnak. Az a nacionalizmus, amelyet reklámcélokra használnak fel, nem autentikus vérből fakad. Nem román áru, hanem „Made in Italia”. A nacionalizmust nem lehet importálni, mint ahogy nem importálják a tiszta ivóvizet. A történelem a tanuja annak, hogy a reklámnacionalizmus főleg arra szolgált az uralkodó osztályok számára, hogy elaltassák vele a dolgozók éberségét és aztán könnyebben kizsákmányolhassák. Válságos pillanatokban veszik elő, midőn az uralkodás többi eszközei kimerültek. Németországban agresszív, revánzsra éhes fegyülöltre alapuló nemzeti öntudatot fejlesztettek ki, amelynek imperialista törekvései vannak s amely szét akarják zuzni a határokat és a szerződéseket, amelyek megfosztották területektől és gyarmatoktól. Olaszországban a nacionalizmus a szocializmus elleni reakcióként jelentkezett. Egész más a helyzet Romániában. A mi érdekünk nem a határok szétrombolása, hanem azoknak konszolidálása. Nem a szerződések meggyöngyítése, hanem azok megerősítése.

A román nemzeti kérdés

— Melyek a román nemzeti kérdés adatai? Rendelkezésemre áll néhány összefoglaló kimutatás, amelyeket a román statisztikai hivatal bocsátott rendelkezésemre. Az 1930 évi népszámlálás szerint Románia összlakossága 18 millió 41 ezer lélek, ebből román 13 millió, azaz közel 75 százalék és kisebbségi 5 millió 41 ezer

vagyis valamivel több, mint 27 százalék. A román lakosságából 11 millió lakik a falvakon és körülbelül 2 millió a városokban. A kisebbségi lakosságból és és félmillió lakik a falvakon és körülbelül másfélmillió a városokban. Az ország lakosságának tehát több mint egynegyede kisebbségi és közel háromnegyede román. Mint-hogy a román lakosság megsemmisítő többsége: 85 százaléka falvakon lakik, a románosság problémája csaknem azonos a román paraszti osztály telemelésének problémájával.

— Adva van a városok problémája. Olteniában, Munteniában, sőt Moldovában is a városok román lakossága 71—92 százalék között váltakozik. Ezzel szemben Dobruzdzásban 52. Erdélyben 37, Bánátban 35, Bukovinában 33, Maramureban és Kőrös-völgyében 33 és Beszarábiában 31 százaléka a városok lakosságának román elem. A városok romanizálása nehe-

zebb feladat, mint a közigazgatás elrománosítása, de ez is be fog következni abban a mértékben, melyben a parasztság fejlődésnek indul.

— Ami a kisebbségi kérdést illeti, az ötmillió kisebbségi számára az ország alkotmánya és nemzetközi szerződések egyenjogúságot biztosítottak. A kérdés az, hogy melyik politika felel meg inkább a román állam érdekeinek: gyűlölni és üldözni a kisebbségi lakosságot, vagy gazdasági és társadalmi programok alapján megosztani a kisebbségeket a román állameszme keretein belül, a román politikai pártok között? Én azt hiszem, hogy az utóbbi politika az okosabb és megfelelőbb.

MODEL 1936 15—2000 mtr.

ÖRÖMET CSAK EGY
Marconi
VAGY
Columbia
RADIO SZEREZ
Árban és minőségben utolérhetetlen.
Kapható az összes szaküzletben.
Az új COLUMBIA vevőgépek a legmodernebb TUNGSRAM csövekkel vannak felszerelve.

talosan beültetett felkészületlenekre. És ha mégis rákényszerítenek őket, nem fogják tudni fenntartani magukat. Ha az orvos többet tud, nem nézed, hogy milyen nemzetiségű, a haláltól való félelem hozzá fog vezetni. Ha a román csizmadia drága és rossz, elmegy a jó, olcsó csizmadiahoz.

Cuza és Goga portréja
Es most néhány szót az ugynevezett keresztény nemzeti párt vezetőiről. Cuza-ban tisztelem azt, hogy 80 éves korában is azt vallja, amit 60 évvel ezelőtt. Más kérdés azután, hogy ez a következetesség állandóan meddőnek bizonyult. Akik fiatal korukban mellette voltak, mind elhagyták időközben. Megismerkednek a valósággal és rájönnek arra, hogy Cuza vonalán nincs mit keresniük. *Cuza azonban változatlanul hisz, elnök-kollégája, Goga kétségbeesésére, aki semmiben sem hisz, vagy egymásután mindenben, miután semmibe sem kerülnek neki gyakori meggyőződés-változásai. Goga leckét ed nekünk és nekem a nacionalizmusból... Én átmentem a hazafiasság vizsgáján a lövészárokban; a nacionalizmusnak nincs biztosabb mérőeszköze, mint a szembe-süvítő golyó. Goga is „önként” vette fel a katonaruhát és eljutott egészen Olteniáig. Midőn meghallotta az ágyudörgést, az oltenitai vitéz hazafiassága egyszerre elpárolgott és a vitéz meg sem állt Párizsig. Kinek a bölkezűségéből élt ott? Ennek a kivizsgálását átengedem Cuzának... Mint belügyminiszter ráölvett a parasztoakra, akik csak szavazati jogukat akarták gyakorolni. Ha nem volt hatalmon, ott volt a bankok jól fizetett igazgatóságaiban, nem kérdezte, hogy milyen nemzetiségű a töke, és hogy hány zsidó vagy román kollégával ül együtt. Nekem is felajánlottak ilyesmit, de nem fogadtam el. Goga elfogadta. Goga tagja volt a szabadkőműves páholyoknak, amelyeket Cuza, mint „zsidó” intézményeket bélyegez meg a világ előtt. Vajjon mi lett volna, ha történetesen én lettem volna szabadkőműves és nem Goga? A háboru után a nemzeti párt tagja volt, azonnal Averescuhoz pártolt, belügyminiszter volt Bratianu Jonel segítségével, elhagyta a marsall-mihelyest nem volt reménye a hatalomrajutáshoz, megalapította a nemzeti egrárpártot és végül Cuzához pártolt át és ő ad nekünk leckét hitből és politikai programból. Nem fogadjuk el ezt a leckét.*

Mihalache végül felhívta az ifjuságot, hogy dolgozzék, mert csak így szolgálhatja a román nemzet haladását.

Töltőtollat

Karácsonyra vásároljon. Régi tollát becséreljük, vagy megjavítjuk. Márkás tollakat áron alul árusítunk.
Fehér Töltőtoll Üzem
Cluj, Str. Regina Maria 2.
Telefon: 10-95.

Az Országos Zsidó Párt Cluj-i Tagozatának

Str. Saguna 7. sz. alatti jogvédő irodájában szerdán, december 25-én déli 1/2—1/2 óra között dr Struhl Aron tart inspekción.

Select Muzgő

A karácsonyi ünnepek alkalmával bemutatja:

CLO-CLO

világhírű LEHAR operettet, rendezte: Wladimir Tourjanski, főszerepekben:

MARTHA EGGERTH,
Hans Moser, Leo Schlezak, Ida Wüsi

A film zenéjét a bécsi filharmonikus zenekar szolgáltatja LEHAR vezénylete mellett.

Karácsony minden napján előadások kezdete d. e. 11-kor (d. e. olcsó helyárak).

Mindenki válassza meg idejében jegyét, kezdés d. e. 11 órától kezdve nyitva.

A zsidóság statisztikája

— Adva van egy zsidókérdés is. A statisztika 760 ezer zsidót mutat ki, akik az ország összlakosságának 4.1 százalékát képviselik. A városok lakosságának 13.6, a falvak lakosságának 1.6 százalékát alkotják a zsidók. Mellékesen megemlítem, hogy kezdetben nem hittem ezekben a számokban és számoltam azzal, hogy legalább egymillió zsidónk van. A népszámlálási hivatal vezérigazgatója azonban több ízben megerősítette előttem, hogy ez a szám teljesen autentikus. A zsidókérdés jellege főleg bizonyos országokban való lokalizálásával keresendő. Amíg Olteniában a zsidók és az összlakosság 0.2, Bánátban 1.2, Munteniában 2.1 és Erdélyben 2.4 százalékát alkotják, addig Moldovában 6.5 (a városokban 23.1 a falvakban 1.2), Beszarábiában 7.2 (városokban 21, a falvakon 4.3) és Bukovinában 11.0 (a városokban 30, a falvakon 4) százalékát alkotják az összlakosságunknak.

Kétségtelenül olyan kérdés ez, amelyet meg kell oldani. A megoldás azonban semmiesetre sem lehet a numerus valahicus, vagyis a számarányosítás, mert Olteniában, Munteniában, Erdélyben és a Bánátban a többség nem fogja elfogadni a számarányosítást. A megoldás nem kereshető a Madagaszkárba való kitűzésben sem, amelyet Cuza javasol, mert Madagaszkár nem Cuzáé, hanem Franciaországé és Franciaország nem adja a zsidó-

nak. Cuza egyébként kijelentette a kamarában, hogy abban az esetben van a kiűzés mellett, ha ezt a többi országok is akarják. És ha nem akarják? Nem komoly dolog ez kérem. De nem lehet megoldani ezt a kérdést fejbetörésekkel, ablakbeverésekkel, vagy állandó botrányokkal sem. A bot nem épít és az ütés megacélozza az erőket. A segítség másutt keresendő: felfegyverezni a román lakosságot az érvényesüléséhez szükséges építő erényekkel. Általában nem szabad a zsidó kérdést általánosítani. Az általánosított antiszemitizmus nem egyéb, mint az uralkodó osztálynak a történelemből igen jólismert elnyomó eszköze. Tűzbe borítani az országot és semmilyen pozitív megoldást nem hozni, valóságos nemzeti bűn.

Botok végére nem lehet felépíteni a román állam egensúlyát. Erkölcsei büntényt követnek el a román ifjusággal szemben, midőn arra tanítják, hogy ha románok születtek, nincs többé szüksége arra, hogy tanuljon és dolgozzék. Román Vagy? Helyes. A „numerus valahicus” révén bekerül az kvótába, a városi kisajátítás útján megkapod a magad „keresztény” részét... Ez a parazita nacionalizmus veszedelmeket rejt magában. Az állam nem támaszkodhatik felkészületlen elemekre, a szabad pályákon nélkülözhetetleneknek lesznek a tényleges szakértők, a gazdasági életet sem lehet rábízni a hiva-

NEM FÜRESZI
Elsior Luxe
KOTVAFENGE

Bostonban
éves cionista
alkalmá-
zezer dollár
gy ebből az
Palesztinában
Stones alapi-
szövetség-
sta szerveze-
bb munkát

nyője“
titette

és a német
ban és Kina
beszélhesség
nevei mind
lapok meg-
következőket
ermoor leg-
Stresemann
John Simon
Albert, gr.
lord Cecil.
De Valera,
ns, Snowden,
zsidó, Aga
torff, Pau-
Henderson,
omas, lord
Nansen,
y — és még
emélyiségek
tőitkára és
lányok. A
lik a Mont-
ndkettő már
a megőr-
Stresemann;
a sok hó-
vörd park
kódott.

mébel
almi

Cuza professor és Goga Octavian igazi portréi

Mihalache nyilatkozik a romániai zsidó kérdéstről és megoldásáról

Az antiszemitizmus nem egyéb, mint a kizsákmányolás eszköze az uralkodó osztályok kezében. Mindössze 760 ezer zsidó él Romániában

Bucuresti, december 24. (Az Uj Kelet tud.) A nacionalista párt ifjusági szervezete előtt Mihalache hosszabb beszédben foglalkozott a minap a romániai szélső jobboldali áramlatok és a kisebbségek kérdésével. A nacionalista párt sokkal komolyabb tényezője az ország politikai életének, semhogy ez a beszéd, amely a romániai zsidóság kérdését is objektíven igyekszik taglálni, ne érdemelné meg, hogy részletesebben ismerjük.

A kapitalizmus összeomlik — mondotta Mihalache

A paraszti állam el fog következni akár akarnók, akár nem — mondotta Mihalache. — A régi államok kapitalista életformái összeomlanak a kapitalizmusmal együtt. A háború halálos csapást mért rá. Olaszországban, Németországban, Oroszországban, ahol százmilliók élnek, új államformák születtek meg a szabad-élv-kapitalista állam helyén. Franciaországban és Angliában, ahol a kapitalizmust valamennyire megkímélte a háború, a hatalom a tőke síkjából egyre inkább a munka síkjába toódik el. Nálunk a bank-kapitalizmus összeomlóban van, még pedig saját szülőinek kezében. S valami újnak kell elkövetkeznie helyébe. Mi jön? Kommunista állam? Szövetkezeti állam? Nemzeti szocialista állam? Nem. A kommunista állam a diktatura erejével született meg: a gyári munkások diktatúrával a paraszti tömegekkel szemben. Szövetkezeti állam: Mussolini egyik munkatársával beszélgettem erről. Azt mondta: nem tudja, vajjon a korporatizmus felülé-e Mussolinin. E pillanatban nem jelent egyebet, mint kísérletet a diktatura demokratizálására. A politikai pártok megszüntetése után Olaszországnak szüksege volt törvényhozási szervre.

Romániában a paraszti osztály képviseli a dolgozó tömegeket. A román dolgozó állama a paraszti állam lesz. Alapját a nemzeti eszme képezi, de a teremtő nemzeti eszme. Az a nemzeti eszme, mely természetesen fakad egész felfogásunk véreből, amely természetesen közlekedik az emberekben, s nem pedig elmeszesedett edényekben, amelyek minden pillanatban megpattanhatnak. Az a nacionalizmus, amelyet reklámcélokra használnak fel, nem autentikus vérből fakad. Nem román áru, hanem „Made in Italia”. A nacionalizmust nem lehet importálni, mint ahogy nem importálják a tiszta ivóvizet. A történelem a tanuja annak, hogy a reklámnacionalizmus főleg arra szolgált az uralkodó osztályok számára, hogy elaltassák vele a dolgozók éberségét és aztán könnyebben kizsákmányolhassák. Válságos pillanatokban veszik elő, midőn az uralkodás többi eszközei kimerültek. Németországban agresszív, revánzsra éhes fegyülöltre alapuló nemzeti öntudatot fejlesztettek ki, amelynek imperialista törekvései vannak s amely szét akarják zúzni a határokat és a szerződéseket, amelyek megfosztották területektől és gyarmatoktól. Olaszországban a nacionalizmus a szocializmus elleni reakcióként jelentkezett. Egész más a helyzet Romániában. A mi érdekünk nem a határok széttrombolása, hanem azoknak konszolidálása. Nem a szerződések meggyöngítése, hanem azok megerősítése.

A román nemzeti kérdés

Melyek a román nemzeti kérdés adatai? Rendelkezésemre áll néhány összefoglaló kimutatás, amelyeket a román statisztikai hivatal bocsátott rendelkezésemre. Az 1930 évi népszámlálás szerint Románia összlakossága 18 millió 41 ezer lélek, ebből román 13 millió, azaz közel 73 százalék és kisebbségi 5 millió 41 ezer

vagyis valamivel több, mint 27 százalék. A román lakosságából 11 millió lakik a falvakon és körülbelül 2 millió a városokban. A kisebbségi lakosságból és és fél millió lakik a falvakon és körülbelül másfél millió a városokban. Az ország lakosságának tehát több mint egynegyede kisebb ségi és közel háromnegyede román. Mint-hogy a román lakosság megsemmisítő többsége: 85 százaléka falvakon lakik, a románság problémája csaknem azonos a román paraszti osztály telemelésének problémájával.

Adva van a városok problémája. Olteniában, Munteniában, sőt Moldovában is a városok román lakossága 71—92 százalék között váltakozik. Ezzel szemben Dobruzsában 52. Erdélyben 37, Bánátban 35, Bukovinában 33, Maramureban és Kőrös-völgyében 33 és Beszarábiában 31 százaléka a városok lakosságának román elem. A városok romanizálása nehe-

ÖRÖMET CSAK EGY

Marconi
VAGY
Columbia

RADIO SZEREZ

Árban és minőségben utólráhetetlen.
Kapható az összes szaküzletben.

Az új COLUMBIA vevőgépek a legmodernebb TUNGSRAM csövekkel vannak felszerelve.

MODEL
1936
15—2000 mtr.

zebb feladat, mint a közigazgatás elrománosítása, de ez is be fog következni abban a mértékben, melyben a parasztság fejlődésnek indul.

Ami a kisebbségi kérdést illeti, az ötmillió kisebbségi számára az ország alkotmánya és nemzetközi szerződések egyenjogúságot biztosítottak. A kérdés az, hogy melyik politika felel meg inkább a román állam érdekeinek: gyűlölni és üldözni a kisebbségi lakosságot, vagy pedig gazdasági és társadalmi programok alapján megosztani a kisebbségeket a román állameszme keretein belül, a román politikai pártok között? Én azt hiszem, hogy az utóbbi politika az okosabb és megfelelőbb.

talosan beültetett felkészületlenekre. És ha mégis rákényszerítenek őket, nem fogják tudni fenntartani magukat. Ha az orvos többet tud, nem nézed, hogy milyen nemzetiségű, a haláltól való félelem hozzá fog vezetni. Ha a román csizmadia drága és rossz, elmegy a jó, olcsó csizmadiahoz.

Cuza és Goga portréja

Es most néhány szót az ugynevezett keresztény nemzeti párt vezetőiről. Cuza-ban tiszteltem azt, hogy 80 éves korában is azt vallja, amit 60 évvel ezelőtt. Más kérdés azután, hogy ez a következetesség állandóan meddőnek bizonyult. Akik fiatal korukban mellette voltak, mind elhagyták időközben. Megismerkednek a valósággal és rájönnek arra, hogy Cuza vonalán nincs mit keresniük. Cuza azonban változatlanul hisz, elnök-kollégája, Goga kétségbeesésére, aki semmiben sem hisz, vagy egymásután mindenben, miután semmibe sem kerülnek neki gyakori meggyőződés-változásai. Goga leckét ed nekünk és nekem a nacionalizmusból... Én átmentem a hazafiasság vizsgáján a lövészekben; a nacionalizmusnak nincs biztosabb mérőeszköze, mint a szembe-süvítő golyó. Goga is „önként” vette fel a katonaruhát és eljutott egészen Olteniáig. Midőn meghallotta az ágyudörgést, az oltenitai vitéz hazafiassága egyszerre elpárolgott és a vitéz meg sem állt Párizsig. Kinek a bőkezűségéből élt ott? Ennek a kivizsgálását átengedtem Cuza-nak... Mint belügyminiszter ráléve-tett a parasztsokra, akik csak szavazati jogukat akarták gyakorolni. Ha nem volt hatalom, ott volt a bankok jól fizetett igazgatóságai, nem kérdezte, hogy milyen nemzetiségű a tőke, és hogy hány zsidó vagy román kollégával ül együtt. Nekem is felajánlottak ilyesmit, de nem fogadtam el. Goga elfogadta. Goga tagja volt a szabadkőműves páholyoknak, amelyeket Cuza, mint „zsidó” intézményeket bélyegez meg a világ előtt. Vajjon mi lett volna, ha történetesen én lettem volna szabadkőműves és nem Goga? A háború után a nemzeti párt tagja volt, azonnal Averescuhoz pártolt, belügyminiszter volt Bratianu Jonel segítségével, elhagyta a marsall-nihelést nem volt reménye a hatalomrajutáshoz, megalapította a nemzeti egrárpártot és végül Cuza-hoz pártolt át és ő ad nekünk leckét hitből és politikai programból. Nem fogadjuk el ezt a leckét.

Mihalache végül felhívta az ifjuságot, hogy dolgozzék, mert csak így szolgálhatja a román nemzet haladását.

Töltőtollat

Karácsonyra vásároljon. Régi 'ollát becsereijük, vagy megjavítjuk.
Márkás tollakat áron alul árusítunk.

Fehér 18181011 üzem

Cluj, Str. Regina Maria 2.
Telefon: 10-95.

Az Országos Zsidó Párt Cluj-i Tagozatának

Str. Saguna 7. sz. alatti jogvédő irodájában
szerdán, december 25-én déli 1/2—1/2 óra
között dr. Struhl Aron tart inspekción.

Select Mozdó

Select Mozdó

A karácsonyi ünnepek alkalmával bemutatja:

CLO-CLO

világhírű LEHAR operettet, rendezte: Wladimir Tourjanski, főszerepekben:

MARTHA EGGERTH,

Hans Moser, Leo Schlezak, Ida Wüst

A film zenéjét a bécsi filharmonikus zenekar szolgáltatta LEHAR vezénylete mellett.

Karácsony minden napján előadások kezdete d. e. 11-kor (d. e. olcsó helyárak).

Mindenképp válassza meg idejében jegyét, kezdés d. e. 11 órától kezdve nyitva.

A zsidóság statisztikája

Adva van egy zsidókérdés is. A statisztika 760 ezer zsidót mutat ki, akik az ország összlakosságának 4.1 százalékát képviselik. A városok lakosságának 13.6, a falvak lakosságának 1.6 százalékát alkotják a zsidók. Mellekesen megemlítem, hogy kezdetben nem hittem ezekben a számokban és számoltam azzal, hogy legalább egymillió zsidónak van. A népszámlálási hivatal vezérigazgatója azonban több ízben megerősítette előttem, hogy ez a szám teljesen autentikus. A zsidókérdés jellege főleg bizonyos ország-részekben való lokalizálásával keresendő. Amíg Olteniában a zsidók és az összlakosság 0.2, Bánátban 1.2, Munteniában 2.1 és Erdélyben 2.4 százalékát alkotják, addig Moldovában 6.5 (a városokban 23.1 a falvakban 1.2), Beszarábiában 7.2 (városokban 21, a falvakban 4.3) és Bukovinában 11.0 (a városokban 30, a falvakban 4) százalékát alkotják az összlakosság-nak.

Kétségtelenül olyan kérdés ez, amelyet meg kell oldani. A megoldás azonban semmiesetre sem lehet a numerus valahicus, vagyis a számarányosítás, mert Olteniában, Munteniában, Erdélyben és a Bánátban a többség nem fogja elfogadni a számarányosítást. A megoldás nem kereshető a Madagaszkárba való kitűzésben sem, amelyet Cuza javasol, mert Madagaszkár nem Cuzaé, hanem Franciaországé és Franciaország nem adja a zsidók-

nak. Cuza egyébként kijelentette a kamarában, hogy abban az esetben van a kiűzés mellett, ha ezt a többi országok is akarják. És ha nem akarják? Nem komoly dolog ez kérem. De nem lehet megoldani ezt a kérdést fejbetörésekkel, ablakbeverésekkel, vagy állandó botrányokkal sem. A bot nem épít és az ütés megacélozza az erőket. A segítség másutt keresendő: felfegyverezni a román lakosságot az érvényesüléséhez szükséges építő erényekkel. Általában nem szabad a zsidó kérdést általánosítani. Az általánosított antiszemitizmus nem egyéb, mint az uralkodó osztálynak a történelemből igen jólismert elnyomó eszköze. Tűzbe borítani az országot és semmilyen pozitív megoldást nem hozni, valóságos nemzeti bűn.

Botok végére nem lehet felépíteni a román állam egységét. Erkölcsei bűntényt követnek el a román ifjusággal szemben, midőn arra tanítják, hogy ha román-nak született, nincs többé szüksége arra, hogy tanuljon és dolgozzék. Román Vagy? Helyes. A „numerus valahicus” révén bekerül az kvótába, a városi ki-sajátítás útján megkapod a magad „keresztény” részét... Ez a parazita nacionalizmus veszedelmeket rejt magában. Az állam nem támaszkodhatik felkészületlen elemekre, a szabad pályákon nélkülözhetetlenek lesznek a tényleges szakértők, a gazdasági életet sem lehet rábízni a hiva-

Lav
tüner

A ravasz p

Páris, december 24
ciák miniszterelnök
során Európa egy
móte ki magát. Azok
amiket a közársaság
korcskában ért el a
pápai kamarassá
ruvaros fia, legalább
rák államférfiül képe
atiabolt szokon a fer
nyodalmakon, amelyek
ta át a békét óhajtó
Ezek során szerzett
olyan legendás nimbu
harcoló Laval személ
mikor a békeapostol
fontak Európa népei.

Nem akarjuk most
csodálatos karrierre
dani azt, hogy sokm
léányának; az ismere
ez a talpraesett, rav
akí valamikor gyerek
árul a Tuilleries-kert
gozkodott apró csipke
de Justice főyosóiban
hogyan lendült a mag
szal a híres közvet
eredményekképpen a fa
a közebe Franciaor
ját, Joseph Caillaux-t.
szükszavu, józan és m
sz. eri rangra, hogyan
pílanatban, amikor
nem bírta a felkölök
átmene i miniszterelnök
tes kámenetét washington
ismét v. s. saziuljedjen
tek szürke tömegébe; é
ismét egy kriikus pi
rendbehozta azokat a
amiket a tragikusorsu
mentkus öregsége ösz
törhetetlen optimizmus
sikere után hogyan ker
sziz erelnők szíbe e
amikor minden más f
csütörtököt mondott...
a rövid k's cikkek Lav
rajzoi. Sikereinek egy
csak fel a leplet. Ez a
Az elmult 48 óra a
Lavalt mosolyogni.

Elször a kamarában
teemberben meg azas
napirendről, melyne
dés felvételei hozzák
sát. Ez azon a nevezet
lyen váratlanul és me
egymással a jobb és b
res összeállítás heye
sodorhatja volna helye
de romlásba dönthette
kot is, beáth-talan b
indíthatla volna el a fr
készségecsott fefordul
na Európát. A két elle
más ellen, 24 óráva, a
kannak mutatott, minde
Lehetetlennek látszo
baloldali követeléseket
oldal felzudulása fel r
menti egysulyt és a
kormányát két szék kö
alá ne sodorja. Ez ekko
színiaték: a fegyveres
jobbott nyujtot. Ybarné
Blum és a szocialisták
megdöbbenésben nemos
a kommunisták is elfog
bot. Mindez pedig oya
háris fordulat történt,
dött képviselőknek idej
hogy ráeszméljenek ide
rágatta a Marionet'e s
tökvezetőnek nem mar
hogy formába, törvénys
zinen tett ígéreteket. M
képviselők dadogva meg
hogy miért kénytelenek

Lányok az intézetben

Eszrevetve már az úccán az iskolá-
lányok hamuszni csoportját, akiket kettő-
sorban hoznak ki a levegőre. Mindenkor
gyermekké láthatók: a 7-8 éves kicsinyek a
sor elején, a nagyobbak, 15-16 éves k
asszonyok pedig a sor végén. Mndnyájuknak
azonban, illetve legnagyobb részüknek k
nézése verte, mint az intézet falai közt
kényszerített lényeké. Földszíni arcok, merev
tekintetek, mosolytalan ajkak. Ki adja vissz
ezen zsege, vérelen lényeknek azt a fel-
élesző nedvet, mely őket felélénkíti és elő-
készíti a leendő asszony fűrgeségét és szép-
ségét?

Azon szülők, akik a körülmények kénysz
ritó hatása alatt, kénytelenek bizonyos időre
gyermeküköl elválni és őket intézetbe adni
egy nagy köelességgel tartoznak nekik. A
merev intézeti életet, mely a növedékek n-
zikumára ártalmas, va' amivel ellensúlyozni
kell. Az erre való eszköz rendelkezésükre áll
a Tonoglobine készítményben, melynek hasz
nálatá a nyugati országokban nagyon elter-
jedt és amely az utósó években kitűnő hat-
ást mutat a vérszegénység és limfátizmus
eseteiben. A Tonoglobine tartalmaz Hemoglob
bint, máj kivonatot, kalciumglicerofoszfátot
és kitűnő ízűt fogva különösképpen aján-
latos a túlfeszített munka következtében fej-
letlenül maradt fiatal lányok szervezetének
erősítésére.

Adakozunk Lázár Miksa özvegyének és árváinak!

- Hochstadt Dezsóné és Adelste'n Nándor
nyiljtése (Dej): Rosman Lipót 500 lej, Bern-
nák Samu 500, Groszman Miksa 300, Adel-
stein Nándor 200, Orde'nlich Ferenc 150, Sin-
ger Jakab 100, Salamon Adolf 100, N. N. 100,
Rosenthal Ignatz 100, Schönblum Jenő 100,
Dr Schwimmer Jenő 100, Rosenwasser Jenő
100, Wolf Adolf 100, Sander és Bretler 100,
Schönberger Nándor 100, Klein Jakab 100,
Albert Lázár 100, Paréth Mihály 100, Dr
Engelberg Oszkár 100, Rosman Béla 100, Biró
József 100, Dr Gárdos Béla 100, Riegler Sá-
muel 100, Bernád Dezső 100, Noé Nándor
200, Mendelsohn József 50, Jeremias Zoltán
gyógyszerész 50, Dr Jorás József 50, Dr Bár-
Emanuelné 60, Dr Vámos Jenő 50, Rottenberg
Elek 50, Rosenzweig Cheszel 50, Stein és
Hochstadt 50, Hochstadt Béla 50, Fratij Fülöp
50, Káhn faraktár 50, Mercur szesraktár
50, N. N. 40, Jakab Antal 50. Összesen 4450
lej. Havas Manó (Huedin) 500 lej, Léb N.
(Cluj) 1000, Judovics Marianna és Julika
(Cluj) 300 lej, Weisz Mózes (Cluj) 50 lej.
Együtt 6300 lej. Eddig kihatolva: 41,000.
Összesen 47,300 lej.

Direkt RÁDIO-behozatala

Loewe és Nora
Bármiyen voltra és áramra alkalmas model-
lek 4860 lejtol kezdődőleg. Különböző gyárt-
mányu lámpák.

SORU - Continental

BUCURESTI I.
Pas. Român 26. Telefon 4-19-90.

Nagyarányu kommunistá letartóztatás
Koreában. Londonból jelentik: Koreában
a japán hatóság: közegek a beillott kommu-
nistapárt újjáélesztésére irányuló kísérle-
tek miatt száz kommunisát letartóztatok.
Tokió lapjelentések szerint további letartó-
tasok várhatók.

Művészbazár. Str. Barifju 28/a. Olcsón ér-
tékes képek, szőnyegek, könyvek, karácsony-
ajándékok.

Csütörtökön megnyílik a japán parla-
ment új ülészaka. Londonból jelentik: Csüt-
örtökön Tokóban a japán császár trónbe-
széddel nyitja meg a törvényhozási ülés-
ségi ülést. A japán főváros politikai körében nem
tartják valószínűtlennek azon eshetőség be-
következését, hogy a törvényhozás feloszlata-
sára talán nemsókára sor fog kerülni.

Ujabb hatalmas viharzóna alakult ki a
Kaspi tengeren. Londonból jelentik: Moszk-
vai jelentés közli, hogy a Kaspi tengere
hatalmas viharzóna alakult ki. A végveszély-
be sodródó hajók mentésére ezuttal siker-
telően küldöttek ki repülőgépeket, mert a
tenger felett sürü, áthatlan köd terjedt a
plóák a rossz ársi viszonyok között meg-
sem látják a gigási hullámszóna hanyódt
hajókat, nemhogy segítséget nyújthatnák
személyzetüknek.

Uruguayban növekszik a kommunist
veszély. Párisból jelentik: A Paris Sor je-
leni Montevideoból, hogy az uruguayi parla-
mentben szövatették a fokozódó kommunist
veszélyt. Több képviselő adá:okat szólalt
arról, hogy oroszországi megbízottak igy-
knek forradalmasítani Uruguayt.

100%-os helyembő
Az 1936 évnek

Nyílt levél mindenkinek, akiket e sorok érdekelnek

Egy angol tudományos folyóirat legutóbbi számában írja, hogy az Amerikában fel-
fedeztet: — ma már világhírűvé vált — gyógvány és annak kivona'a, amelyből a
„Gastro D” olyan — eddig még ismeretlen — anyagokat tartalmaz, amelyek a szervezetre,
az egész emberi organizmusra és a testsejtjei egész életére olyan hasással vannak,
hogy azoknak úgy fizikál, mint kémiai működése a lehető legkedvezőbben befolyásolják.
Igy tökéletesen érthető azok a rendkívüli eredmények, amelyeket a „Gastro D” kezelé-
gyomor- és bélbántalmaknál, vesé-, epe- és májbetegedéseknél, hányingernél, szédü-
lésnél, idegen zavaroknál, mákacs fejfájásnál, s b. felmutat. A legtekintélyesebb tudósok
állapították meg, hogy a „Gastro D” nemcsak csí'ap'fólag hat, hanem teljesen meg-
szünteti a betegség okát, így tökéletes gyógyulást idéz elő.

Kapható 130 lej utánvét ellenében Császár Ernő gyógyszerárában Bucuresti, Calea
Victoriei 124.

KÜZGAZDASÁG

Gazdasági hetiszemle

— Bánsági levél —

Timisoara, december 24. (Az Uj Kelet tud.)
E héten zárul az ugynevezett téli főszezon is.
Ezután tehát következnek „a hét sovány esz-
tendő”, mely megszakítás nélkül tart január-
on-februáron keresztül májusig. Mászor,
még néhány évvel ezelőt is, a november-
decemberi szezon annyit hozott, hogy a gaz-
dasági életnek igazán nem okozott fejtörést
az ezután következő két gyenge hónap. Az
idei főévad azonban minden kritikán elő-
maradt: s az idei karácsonyi vásár is közel
40-50 százalékkal alatta maradt a tavalyi-
nak.

Bankélet — devizaneheztségek és „reményeségek”

Már megjött, hogy egyes bánsági és arad-
megyei pénzüzetek az utóbbi hónapok so-
rán ingatlanokra is folyósítanak kölcsönöket.
Ebben a tekintetben érdekes és feljegyzésre
méltó rendszer alakult ki. Ezek a bankok
ugyanis ingatlanok esetében

egy hold földre 1000, maximum 1500 lej,
valamint házra a becsérték 20 százalékát
folyósítják a má' uuzulús 9 százalékos
kamattal együtt egy-két évre is.

Az utóbbi két héten az eddig könnyedén
folyósított árúhitel körül bizonyos resztrincá-
lás következett be. Ezzel számos nagyobb
tízlet nem is jöhett létre. Érdeklődtünk a
bankkittel legújabb megszorításai miatt s
va'óban örvendé es tényként regisztrálhatjuk,
hogy ezuttal csak egy ugynevezett átmeneti
intézkedésről van szó. A számbajelölő ban-
kok ugyanis január elséjére teljes mobilita-
sukat akarják biztosítani s ezért a mozgósít-
ható tőkét már hetekkel ezelőt bevonták
s új kölcsönöket nem folyósítottak. Január
elséje után azonban a bankkizlet újból be-
kevván kapcsolódni a normális gazdasági ke-
retekbe.

Híába volt minden intervenció: a Banca
Nationala mind a mai napig nem adta vissza
a számottevő, nagy vidéki pénzüzetek
zárló-jogát az exportra vonatkozóan. Beva-
toltak számolnak azzal a lehetőséggel is,
hogy ezt a zárló-jogot a vidéki bankok még
hónapokig — előre átha ólag mindaddig, míg
tart a nagyarányu román tengerexport Ma-
gyarország felé — nem kapják vissza. Csak
ismérlésbe bocsátkoznánk, ha ezuttal újólag
rámutatnánk arra, milyen hatalmas károsó-
dás érte a bankokat és az exportöröket ezzel
a rendelkezéssel.

Kétszer huszonnégy órára, míg a híradás
teljesen új volt — nem halgathatjuk el —
felcsigázta a kedélyeket. Arról a legújabb
intézkedésől van szó, mely szerint a Banca
Nationala a pengőt, a márkát és az olasz
lírát kivonja a mai devizarendelkezések alól
és szabaddá teszi a szóbanforgó három kül-
földi valuta adás-vételét. Mára azonban alapo-
sosan lecsillapodtak a felajzott kedélyek,
mert kiderült:

ez az intézkedés, devizakönnyítés a gyar-
korlati életben vajmi keveset ér.

Nem ér azért semmit, mert ezekből az or-
szágokból máris megnehezítették a behozat-
talt és hogy csak egy példát említsünk:
Magyarországból importendély: kapni való-
ban — a csodával határos. Aztán újabb az
exportörnek sem igen lesz kedve Magyar-
ország felé irányítani áruját. A Banca Na-
tionala ugyanis újabban

nem veszi át az exportból neki járó 40
százalék pengődevizát, tehát lejt sem fi-
zet és ezenkívül a jogot sem adja meg,
hogy az exportör magánkliringben érté-
kesítse a pengőkészletet.

Vagyis: ezzel az intézkedéssel sikerül „meg-
nemmozgatható” pengőkön keresztül újabb

sulyos milliókat befagyasztani. Ugy tudják:
egyedül a Bánság fővárosa, Timisoara közel
25 millióval maradt benne a „fagyasztás-
ban”.

A bőr- és cipőipar nehézségei és kilátásai

Az angliai importörök még mindig válto-
zatlanul érdeklődnek a romániai bőripari ter-
mékek iránt. Ebben a tekintetben az utóbbi
hetekben is nagyobb mennyiségű ügyleteket
bonyolítottak le. Az angoloknak kü'öben is
konvenál a román bőrvásáras. It'én, az
angol viszonyokhoz mérten, hallatlanul olcsón
szerezhetik be szükségleteiket.

Függetlenül azonban az angol üzletektől,
belföldi relációkban komoly bajok érezhetők
ugy a bőr-, mint a cipőiparban. Elsősorban
sulyos komplikációkat idézett elő az egész
vona'on bekövetkezett drágulás, mely ezt a
bransot sem hagyta ki a játékból. Így tehát
alig ha: hónap leforgása alatt a prima talp
ára 75-150 lej:ől 150-170 lejre, továbbá a
boxbőr ára 40-ről 45-50-re, valamint a
chevreauxbőr kvadrátja 55-ről 65-re szökött
fel. A drágúást ezen a téren a kémikáliák
árainak rapid emelése idézte elő.

Különbén is a belföld fogyasztóképessége
állandóan csökken. Em'att, természetesen,
a termelés is mögötte marad a tavalyi és

Mily csodálatosan fehérek a fogai!

Sajátmaga megákapíhatja a KOLYNOS
fogkrém gyors és kiváló hatását a fogak fehé-
ritése és tisztítása terén. Ha egyszer ki-
próbbá, soha többé nem fog visszatérni fogal-
ápolása tekintetében a régi, minden tudomá-
nyos alapot nélkülöző módszerhez.
A tudomány által ismert egyetlen más ké-
szítmény nem fehériti és nem teszi olyan
gyorsan ragyogó fényessé a foltos és megmér-
gült fogakat, mint a KOLYNOS.
Próbálja ki még ma!

KOLYNOS

FOGKRÉM *fehérít és tisztít*

Árszállarduló hírek a gabonafrontról

A bel- és külföldi gabonapiac változatlanul
a hosszú és árszállarduló tendencia hatása alatt
áll. Ujabbban: alig van kínálat, de ezzel szem-
ben a kereslet igen éénk. Belföldi vonatko-
zásokban — és erről már utóbbi jelentésünk-
ben is megemlékezünk — komolyan számol-
nak azzal, hogy a buza ára rövid négy hét
leforgása alatt elérje az 500 lejes nivót.

A Bánságban alig jegyezhetünk fel emlí-
tésre méltó buzasügyletet. A gazdák semmi
pénzért sem akarnak árut eladni és ennek
következtében mindazok a terménykereske-
dők is, akik a normális tízlet biztosítására
árúval látják el magukat, a gazdák példáját
követve, mereven elzárkóznak minden eladás
elő. Különbén is a Bánságban nincsenek na-
gyobbmértéű buzafeleslegek.

Egyébként a buzapiacra a tényleges spe-
kuláció csak akkor fog bekövetkezni, ha
Erdélyben teljesen kifogynak majd a
készletek.

S erre — beavatottak szerint — már ja-
nuár végén, de legkésőbb február közepe felé
sor is kerül.

A svédeknek e'adott 15 ezer vagon tengeri
előteremtésére nagyszabású vásárlások töl-

ténnek az egész ország területén. Az áru fel-
vásárlásában élénken veszi ki a részét a pá-
rizsi Dreyfuss-cég bucuresti főokja, valamint
a kormány hivatalos képviseletében a mező-
gazdasági szövetezések. A most beindított
tengerivásárlások folytán a tengerpiacra is
érezhető szállardulás következett be.

Gabonaárak: A belföldi gabonaárak a kö-
vetkezők: Bánsági buza 445, torontáli 450,
továbbá Galatjan a 77-79-es beosztású buza
maximum 2 százalékos idegen anyaggal 510
lejjel is bevőre talál. A többi gabonafélékben:
a tengeri 290-300, a zab 320, tarkarmány-
árpa 310, napraforgó 420, lucerna 3000, va-
lamint lőheré 3400 lej.

Lisztpiac: Hosszu hónapokon keresztül
kellett a bánsági malmoknak várniok, míg
most az ugynevezett karácsonyi szezonban
végé némleg elfogadható tízletet csinálhat-
tak. Erdély felől éénk érdeklődés nyílt
meg az elmult napokban a bánsági lisztiek
iránt. Ezért az árak az elmult hét leforgása
alatt is jelentősen emelkedtek. A bánsági liszt-
árak egyébként a következők: nullás 900, 4-es
820, 5-ös 780, 6-os 720, valamint korpa 285-
290 lei szákkal együtt ab bánáti feladó állo-
más. (f. m.)

Laval három mosolya: tüneményes karrierjének titka

A ravasz politikus, a „beszédés“ diplomata és az auvergnati fuvaros fiának boldog, önfelédő mosolya

Párizs, december 24. Pierre Laval, a francia miniszterelnök, az elmúlt hónapok során Európa legnagyobb államférfijává emelte ki magát. Azok a belpolitikai sikerek, amiket a köztársaság egyik legzavarosabb korszakában ért el a cigányképi szocialistától pápai kamarássá avaszta auvergnati fuvaros fia, legalább annyira bebizonyították államférfiúi képességeit, mint az, hogy átlátozott azokon a fenyegető külpolitikai bonyodalmakon, amelyeken sikerrel kormányozta át a békét óhajtó Franciaország hajóját. Ezek során szerzett érdemei ma leggyakrabban olyan legendás nimbuszal övezik a békéért harcoló Laval személyét, mint aminőt valamikor a békeapostol Briand homloka köré fontak Európa népei.

Nem akarjuk most megrajzolni ennek a csodálatos karriernek a történetét, elmondani azt, hogy sokmillió hozományt adhatott népeinek; az ismeretlenségből a világhírűvé válásig; az a talpraesett, ravasz, egyszerű francia, aki valamikor gyerekkorában, gesztenyét is árult a Tuilleries-tertek előtt, hogyan szorgoskodott apró csipkepörök vitelével a Palais de Justice folyósójában és tárgyalótermében, hogyan lendült a magasba politikai karrierje az a híres közvetítői és esküvel, amelynek eredményeként a fiatal ügyvéd visszahozta a közönsébe Franciaország nagy száműzöttjét, Joseph Caillaux-t. Hogyan növekedett a szülészavú, józan és megmondott szenátor miniszteri rangra, hogyan húzták elő egy olyan pillanatban, amikor a híres nagy vezérek nem bírtak a felkötött szavakkal, amikor a későbbi miniszterelnöknek, hogy aztán a későbbi miniszterelnöknek washingtoni kirándulás után ismét visszatérjen az örök miniszteri erjölök szűke tömegébe; hogyan rángatták e ő ismét egy kritikusi pillanatban, hogy ismét rendbehozza azokat a nemzetközi szavakat, amiket a tragikusorsú Barthou tultermamentikus öregsége összegabalyított és végre elérhetően optimizmusával elért külpolitikai sikere után hogyan került ismét vissza a miniszteri erjölök szűke egy olyan pillanatban, amikor minden más kandidáns tudománya esütőtűként mondott... Nem akarjuk ebben a rövid kis cikkben Laval portréját sem megrajzolni. Sikereinek egyik titkáról lebbentjük csak fel a leplet. Ez a titok: Laval mosolya.

Az elmúlt 48 óra alatt háromszor láttam Laval mosolyogni. Először a kamarában. Odabenn az ülés-teremben meg azután a szavazás a napirendről, amelyhez Laval a bizalmi kérdés felvétele hozza őt a kormányra sorát. Ez azon a nevezetes napon történt, amelyen várta a megdöbbenő kibékült egymással a jobb és bal oldal, a nagy és véres összeütközés helyét, amely könnyen el sodorhatja volna helyéről a Laval-kormányt, de romlásba dönthette volna a francia frankót is, beáthatalatlan bonyodalmak sorozatát indíthatta volna el a francia belpolitikában és kétségbeesett fefordulásba hajszolhatta volna Európát. A két ellenfél acsarkodása egymás ellen, 24 óráva, azelőtt még kilásta- lannak mutatott, minden békéltető kísérletet. Lehetetlennek látszott kielégíteni a mohó baloldali követeléseket anélkül, hogy a jobb oldali felzúdulása fel ne forgassa a parlamenti egyensúlyt és a békekísérlet Laval-kormányát két szék közül a miniszteri pad alá ne sodorja. És ekkor következett a nagy színjáték: a fegyveres ligák nevében béke- jobbot nyújtott. Ybarnégay képviselő Léon Blum és a szocialisták felé és az ünnepélyes megdöbbenésben nemcsak a szocialisták, de a kommunisták is elfogadták ezt a békejobbot. Mindez pedig olyan várta a megdöbbenő fordulat történet, hogy a megdöbbenő képviselőknek ideje sem maradt arra, hogy részmelegnek: kicsoda mesteri kéz rángatta a Marionet-e-színház szálait. A járt- és járatlan nem maradt más dolga, mint hogy formába, törvényszövegbe öntse a nyit- színen tett ígéreteket. Míg a megdöbbenő képviselők dadogva magyarázták a tribünön, hogy miért kénytelenek Laval mellett szá-

vazni, vagy miért nem szavazhatnak mellette minden lázszólagos elégtétel dacára sem, Laval csak ült a helyén és mosolygott. Mosolygott szélesre, kerekre nyílt arccal, villogó fehér fogakkal, hunyorgó szemekkel, de hangtalanul, olyan barátságosan, hogy szinte elfelejtették, hogy nem mondott semmit. Ez a mosoly a mindig tápraugró ravasz és okos, józan és fölényes politikus mosolya volt.

A második mosolyt a Quai d'Orsay-n láttam Laval arcán. Sir Samuel Hoare-t kísérte ki az előszobába, ahol izgalommal esték a két államférfit az újságírók. Hogyisne, hiszen odabenn, Laval dolgozószobájában két-á-ló órahosszat tanácskozott Európa két vezető nagyhatalmának minisztere azokról a döntő lépésekről, amelyek az elkövetkező napok során eldöntik évtizedekre Európa sorsát. Az aubevillers-i polgármester hanyag eleganciája és fölényes nyugalommal vezette a ruhát: felé a kissé elfogódottan és ünne- pélyesen mosolygó indiai ex-alkirályt. Azután megálltak egy pillanatra, a fotografusok magnéziumlángok cikáztak, az újságírók hegyezték fülüket és idegesen törték le hegyez- zett ceruzáik végét, hogy egyetlen szócskányi nyíltságot kaphassanak, amire világszen- zációt lehetne építeni. Hoare azonban csak meghajolt, kezétfogott Lavalal és kikerülve még az újságírók tekintetét is, megindult az ója felé. Laval sem szólt egy szót sem, csak valami diadamas, fölényes, megnyug- tató mosoly suhant át az arcán, amikor félkörbe végigtekintett a feléje meredő ki- váncsi, kérdő arokk során. Egy fél másod- percig tartott csak ez a mosoly, de szavak, nyilatkozatok és magyarázkodások nélkül is elmondta, amit szavakban ebben a pillanat- ban, jó uton vagyunk, eredmények lesznek.

Néhány perccel később, amikor Laval kezében a kommunikaté hallgattuk, az alig három monda ből a titkoszöveg kom- muniké felolvasása után a miniszterelnök körülnézet a családított arokon, azután meg- jegyezte:

—No, mi az? Keveslik talán? Pedig sok van ám ebben a kommunikatéban!

Es mosolygott. Felfoan, alig kivillanó fo- gakkal, kissé felhúzott szemöldökkel, jelen- tőségteljes hunyorgatással, biztatva és egy- ben csodálkozva, hogy a többiek nem érik, mi rejlik az egyszerű szavak mögött.

Es ebben a pillanatban mint egy kinyilat- koztatás villant át a figyelő arokon. Nagy- építő optimizmus születt az aggodó pillan- natban, félre nem érhető tisztasággal vilá- gosodott meg a csodálkozó agyakban, hogy ez egyszer a három banális mondat nem pusztá frázis, hogy Anglia és Franciaország hangszólyozott egyetértése tényleges döntő közös akció bejelentése.

A harmadik számú Laval-mosollyal ugyan- aznap ese az auvergnatok bálján találkoztam.

Minden bökros elfogultsága sem akadályozta meg a miniszterelnököt, hogy részek- vegyen fődíjének ezévi bálján is, aminek évek hosszú sora óta lelkiismeretes díszven- dége. Laval, a milliós pápai gróf, minisz- terelnök és külügyminiszter nem tagadja meg Párizsban élő sok ezer szorgalmas földijét, a francia „skótok“ nemzetségét, amiből származik, akik fogukhoz verik a garast, egy hosszú munkálat során vagyont gyűjtönek, karriert csinálnak, legalább a legmagasabb- ra törnek. Bizony, nem Laval volt az egyetlen híressége ennek az auvergnat-banket- nek, a párizsi auvergnat „bis rot“ sok, szenespince tulajdonosok, fuvarosok, rozszant- szmókngba öltöző gondórhaju tömegei kö- zött, ott ült a díszes alnál egy sereg minisz- ter, Fabry a hadügyminiszter, Rollin kolóni- lis miniszter, egy csomó szenátor és képviselő és Laval mellett a diszhelyen Verder kardí- nális, Párizs érseke, szóval mindazok, akik- nek ereiben egy cseppnyi auvergnat vér is folyik. Bálján a vörös aláros kardínálissal, jobbán egy csinos auvergnat menyecskevel órákhosszat ott ült a díszszal mellett Európa legelfoglaltabb miniszterelnöke. Vi- dában mosolyogva koccintott az élbe járuló fődíjével, írta az autogramokat, kicsit meg- hatottan nézte a bemutatott auvergnat tán- cokat, hallgatta a hazai nótákat. Azután minden különösebb ceremónia nélkül felkerek- kedett két könyökével utat tört magának a

Fogyasszon GRIVITA Halkonzerveket

DANUBIENE BARBUNI ZACUSCA MAQUEREAUX NAPOLEON SARDINIA THON OLAJBAN

Valamennyinek ize kifünő

GRIVITA

KONZERVEIT SAJÁT GYÁRÁBAN CÉTATEA ALBA-BAN KÉSZITI

köré sereglett tömegben és felsétált a ba- terembe. Túrta, hogy lelkes auvergnat lányok csókot cuppantának az arcára, hogy durva kézszubonyos, nagykalapos emberek verege- ség a vállát, hogy tisztelettel rázendítse a zenekar az auvergnat indutót és amikor el- sétált a tombola nyereménytárgyai, a hasz- nos csesebecsék, sívító mlacok, mekegő kecskék, bégető bárányok ketrecel előtt, megcirógatta a „nyereménytárgyakat“, fülé- nél fogva magába emelt a tömeg kurjon- gató ujjongása közepette egy fehészörű

nyuszi és parolázott, fáradhatatlanul parolá- zott mindazokkal, akik éljenzeve, minden ceremónia nélkül a kezét szorongatták. Es mosolygott, felszabadultan, boldogan, ösz- n- tén, hosszú percekén át.

Ez a három mosoly: a legdázabb harok közepette is nyugodt, furfangos, mindenki eszén túljáró politikus mosolya, a sokat- mondó diplomata mosolya és az önfelédő, hazatért, boldog, felszabadult egyszerű ember mosolya regyogják be Laval tüneményes sikerének titkát.

IMÉDIA L'OREAL Párizsi cég HAJFESTÉK-je

a legövezetesebb készítmény

Minden drogeriában és jobb női fodrásznál kapható!

„A náci-rendszer brutális és materialista“

A németországi menekültek ügye az angol alsóház előtt

London, december 24. Az angol alsóházban Rhys Davies kérdést intézett a külügyminisz- terhez a német menekültek ügyében. Meg- kérdezte, hogy a Népszövetség által kijelölt ötös szakértőbizottság milyen határozatokat hozott a német menekültek sorsának ügyé- ben.

A Külügyi Hivatal államtitkára lord Cran- bourne válaszában kijelentette, hogy a bizo- tság egyelőre még nem hozott határozatokat. A Népszövetség szakértőbizottsága tudva- leyőleg csak akkor tesz jelentést, amikor a népszövetségi tanács ülésezni fog, hogy a tanács foglaljon állást ebben a kérdésben. Ma csak annyit ismeretes, hogy a bizo- tság két javaslatot tett: vagy állítsanak fel egy autonóm osztiályt a Nansen-hivatál mellé a német menekültek érdekében vagy pedig kül- lön független menekültügyi hivatalt állítsa- nak fel, élen egy népszövetségi bizossal, aki felelősséggel irányítja a németországi men- e- kültek problémáját.

London, december 24. Anglia legnövösebb politikai folyóirata, a „Bound Table“ leg- utóbbi számában az angol-német együtt- működésről írja a következőket:

Az angol-német együttműködésnek legelső feltétele az, hogy a zsidókat és katolikusokat ne üldözzék. Az újság a náci-rendszert brutá- lisnak és materialistának jellemzi és kifejti, hogy a szabadság korlátozása mint elsőrendű kormányzati cél, teljesen ellenkezik az angol karakterrel. A szakszervezetek feloszlátása, a zsidók degradálása, a politikai gyűkössá- gok, a titkos perek, a koncentrációs táborok — mindez Anglia népének minden rétege előtt utálkozást kelt. Nem hunyhunk sze- met az ilyen dolgok előtt, hanem meg kell ragadni minden alkalmat, hogy Németország- ban a dolgok megjavuljanak.

100%-os selyemből készült nyakkendő

ALPA

Az 1936 évnek meglepetése

A kommunis- tis Paris Sor J- uruguayi parti- dő kommunis- tákat sorolt f- gbizottak igy- uayt.

...a kommunis- tis Paris Sor J- uruguayi parti- dő kommunis- tákat sorolt f- gbizottak igy- uayt.

**Ne kufasson, mert
hülés, gripa, idegesség,
fejfájás, fogfájás**
esetén egyetlen biztos szer a
JAWOL
1 doboz 3 tablettával Lei 9 Kapható minden gyógyszerárban

**Két helyen fogják megtar-
tani az Aguda kongresszusát**

Londra, december 24. Az Agudasz Jiszrael világszervezetének elnöksége a napokban a végrehajtó bizottság és a politikai komité együtt ülést hívta össze Londonban, ahol december 31-től január 2-ig fognak ülésezni. A tanácskozás célja, hogy az Aguda harmadik világkongresszusának helyét és idejét megállapítsák.

Hír szerint a kongresszust két részre fogják osztani. A kongresszus egyik része valamely európai városban fog lezajlani és a szervezet általános problémáival fog foglalkozni. Másik része Jeruzsálemben fog ülésezni és erre jiszraeli problémákat fog tárgyalni. Az Aguda nagytanácsa megvitatta Palesztina politikai, gazdasági és kulturális problémáit, a németországi kivándorlást, a rituális metszés védelmét és a szovjetországi rabbi-ügyet.

**SZÍNHÁZ-FILM
MŰVESZET**

A SZÍNHÁZ UNNEPI MŰSORA:

Szerda, dec. 25 d. u. 8: **MÁGNÁS MISKA.** (Olcsó helyárakkal.)
D. u. 6: **TÖRTÉNEK MEG CSODÁK.** (Olcsó helyárakkal.)
Este 9: **CSÁRDÁSKIRÁLYNŐ.** (Solymosán, Stefanidez, Jenel, Ihász, Borovszky, Csóka, Tompa fellépése. Rendező: Gróf László. Rendes helyárakkal.)
Csütörtök d. u. 3: **VIKTORIA.** (Olcsó helyárakkal.)
d. u. 6: **AKI MER AZ NYER.** (Olcsó helyárakkal.)
Este 9: **CSÁRDÁSKIRÁLYNŐ.** (Olcsó helyárakkal.)
Péntek d. u. 3: **BOB HERCEG.** (Olcsó helyárakkal.)
d. u. 6: **LILIAM.** (Olcsó helyárakkal.)
Este 9: **ÖNAGYSÁGA NEM HAJLANDÓ.** (Harmath Imre és Földes Ferenc vidám operettje, először. Solymosán, Stefi, Miklóssy, Wojticzky, Báza, Jenel, Ihász, Csóka, Borovszky, Rajnai, Tebán fellépése. Rendező: Gróf László. Premier-bérlés.)
Szombat d. u. 5: **JÓ ÜZLET.** (Olcsó helyárakkal.)

este 9: **ÖNAGYSÁGA NEM HAJLANDÓ.** (Rendes bérlés.)
Vasárnap d. u. 3: **MOSOLY ORSZÁGA.** (Olcsó helyárakkal.)
d. u. 6: **CSÁRDÁSKIRÁLYNŐ.** (Olcsó helyárakkal.)
Este 9: **ÖNAGYSÁGA NEM HAJLANDÓ.** (Kedd fél 9 és fél 12: **NAGY SZILVESZTERI KABARÉ.**

ROMAN OPERA MŰSORA:

Szerdén, december 25-én: **A szent este.** Csütörtökön, december 26-án (matiné): **Cigánybáró.**
Pénteken, december 27-én: **Tosca. Vera Moravai.**
Vasárnap, december 29-én matiné: **A szent este.**
Hétfőn, december 30-án: **Kisértek.**
Kedden, december 31-én este 7 órakor: **A Denevér szkeccsbetéttel.**

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Karácsonyi ünnepek aatt: **Cigánybáró.** Premier világláger. Jókai Mór halhatatlan regénye után. Operett-szenzáció, zenéjét szerezte Johann Strauss. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor és este 11-kor, mely utóbbin minden hely csak 20 lej.
Karácsony első napján d. e. 11-kor matiné: **Utlevél a pokba.** Fősz.: Elissa Landi, Lukács Pál, karácsony másodnapján d. e. 11-kor matiné: **Schirley Temple.** Minden jegy a matiné 7 és 12 lej.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Világvárosi műsor: I. Hegyek leánya. Kalandorfilm. Izgalom, szerelem és dal.
II. Fenevadak ura. Cirkuszfilm. Clyde Beatty. III. Paleszceanu. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor. Dec. 26-án, ünnep másodnapján d. e. 11-kor matiné: **Piroska, a farkas és a 3 kis ma'ac.** Mesejáték sok táncsal és énekkel.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

25, 26 és 27-én 3, 6 és 9 órakor szenzáció karácsonyi műsor: I. Az örmök város. Eddig nem látott pazar rendezésű film-láger. Főszerepben: Dolores del Rio és Pat O'Brien. II. Tiger Hay. Rendkívül izgalmas halászdráma. Főszerepben: A. G. Robinson és Zita Johann.

A Magyar Színház karácsonyi műsora:

December 25 szerda 8 órakor: **Mágnás Miska** (Olcsó helyárakkal)
December 25 szerda 6 órakor: **Történek még csodák**
December 25 szerda 9 órakor: **Csárdás királynő** (A legszebb Kálmán operett felújítása. Rendes helyárakkal.)
December 26 csütörtök 3 órakor: **VIKTORIA** (Olcsó helyárakkal)
December 26 csütörtök 6 órakor: **Aki mer az nyer**
December 26 csütörtök 9 órakor: **Csárdás királynő**
December 27 péntek 3 órakor: **BOB HERCEG** (Olcsó helyárakkal)
December 27 péntek 6 órakor: **LILIAM** (Olcsó helyárakkal)
December 27 péntek 9 órakor: **Önagysága nem hajlandó** (Harmath Imre és Földes Ferenc vidám operettje, először)
December 28 szombat 5 órakor: **Jó üzlet** (Heltai Jenő vigjátéka. Olcsó helyárakkal.)
December 28 szombat 9 órakor: **Önagysága nem hajlandó**
December 29 vasárnap 3 órakor: **Mosoly országa** (Olcsó helyárakkal.)
December 29 vasárnap 6 órakor: **Csárdás királynő**
December 29 vasárnap 9 órakor: **Önagysága nem hajlandó**
December 30 hétfő fél 9 órakor: **Önagysága nem hajlandó**

**APRÓ
HIRDETÉSEK**

Egyszeri közlésem egy szó 2 lej, vasárnap betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Aláíróknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Zöldsegkertes kerestetik, aki a bejárrendszeri zöldsegkertes természetéhez tökéletesen ért, azonnali belépésre. Ajánlatot „Trifolium” megkereskedéshez Cluj, Regele Ferdinand 23.

Hölgyek! Urak! Aki jól akar férjhez menni vagy igényeinek megfelelően akar nőülni, az vegye meg bármelyik dohánytözsében az Economist közgazdasági és házassági közlönyt a célját hamar elér. Kiadóhivatal Cluj Str. Basarabia 1.

A „Park” sanatórium gyógyfürdője bevezette a valódi püstyéni iszapfürdőt, speciális püstyéni berendezéssel. Teljes püstyéni fürdő, egész és részpakolások mindennemű reumatikus betegségek ellen. Cluj, Ca'ea Mo. 64.

Zsidó urileány gyermekek mellé beállna és háztartásban segitene. Gyermekek tanítását is vállalná. Perfekt román és magyar nyelvtudással. Cim: „Agriculture” Cluj, Marechal Foch 39.

Jól bevezetett iparművészeti szalon elköltség m'att átadó, esetleg betársulás lehetséges. Cim a kiadóban.

Intelligens nő keres házvezetőnő, asszisztensnőnek cluji orvos. Ajánlatokat referenciák megjelölésével a kiadóba. „Január 1” jellegre.

Szeszesvashordók, használt, de jó állapotban, 400-800 literig, literenként 2.50 lejért kaphatók Ft A. exiu Markovits S. A. szeszgyárban, Satu-Mare.

Gyártzem társulna kurems cikk gyártásához, haj óerövel, helyiséggel, telepepl, organizációval. Érdeklődők irjanak részletesen a kiadóba „Combináció” jellegre.

ארטה כשר
szukrasz, eljegyzésekre, esküvőkre s egyéb alkalmakra rendeléseket a legszebb kivitelben, jutányosan készít, Adler, Str. Dubárlilor 64.

SOK TIZEZER
megelégedett vevő bizonyítja, hogy a **ZEPHIR** kályha az összes kályhák között a **LEGJOBB**
10 kilogram fával fűt 24 órán egy NORMAL szobát
Gyártja: **Szántó D. és Fia, Oradea**
Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árjegyzéket.
Képviselet: „BARZEL” vaskereskedés, P. Mihai Viteazul No. 13.

A parlamenti nyit

Milyen esélyekkel ve

December 25-én, szerda, a Resztogor Valda asszony vezette a parlament nyitását. A nap folyamán a parlament munkáját folytatja. A nap folyamán a parlament munkáját folytatja. A nap folyamán a parlament munkáját folytatja.

Ennek megfelelően a vezettek, hogy Hunedoar vármegye, Menechini megye Suceavában Luoras mint Frontul Romanesc nemzeti párt koreben ez nos „hangoltságot” kezeli, mert ezáltal a s fényesen csökkentek. A vére, ahol a cuzsák ig szervezve, még kiállítás hogy komolyabb szervezés. A két fronton való harc valóvá tette volna a beállásra, hogy köztük és a között lényegbe vágó kü A Frontul Romanesc sz harcra va a keresztény ne hette volna a közvélemény a köztük levő megegyezés mányzása is szól s hogy által lényegesen hatalom pártot.

Ez a magyarszata ann tény nemzetpártiak kétsé seket vetek a Valda Sá egyezés érdekében. Akciók nekik azok a váldisták, a cuval az éútkön a jobb biokkot létrehozták. Minti tási megegyezés. Ol halan mielőtt: audiencián jelent kodó előtt, személyesen minisztereinköt és kérlel hozzá mégis a nacionalista teremtéséhez a részleg Valda hajli hatatlannak ban Cuza professor ismél elhatároza, hogy nem keresztény nemzeti pártján ben. Mint hogy azonban fe kerülni azt a látszó, együtt ha adna, azt a megoldást választotta, hog teljesen visszavonul a résztól.

Ennek a határozatnak e as voltak. A Frontul Ro választási sikerre nem Suceava megyében, ahol ültette magát a megürese

MEGNYITÁS
SZÍNHÁZ
BUTO
lakb
KIA
Targ
30 rag
berend
me g
Ha o'thonát
meg a gyár
ese én a cég

KÁROK ÉLET HALÁL SORS
ellen védekezhetünk a **„NATIONALA”** ÁLTALANOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGGAL KÉPVISELVE MINDEN VÁROSBAN
biztosítást is köthetünk 30.000 és 20.000 lejcs címletekkel. — SORSHUZAS HAVONKENT.
A társaság alapítvaott 1882. évben. — Alapítókéje: 25.000.000 lej. Tartalékalapja 1934 december 31-én: 210.188.329 lej.

HAZÁSI ALTAI SZENVEDETT, JÁGVÉRÉS ALTAI OKOZOTT, BETÖRÉSEI LOPÁSÓI KELETKEZETT, BALESETBŐI SZARMAZÓ, ÜVEGTÁBLAI TÖRÉSŐI BREDŐ, KÁROK ÉLET HALÁL SORS

A parlament újból való megnyitása után lemond a kormány?

Milyen esélyekkel veszeget a pártok a közelgő részleges választásokon

Bucuresti, december 24. (Az Új Kelet tud.) A részleges választások kérdésében, amely jelenleg a legfontosabb a belpolitikai körökben, valóban forradalom hozott. Vagyis a radikálisok az elhatározást, hogy nem engedik a szervezeti részvételt ezen a választáson. A hír meglepetésszerűen jött, mutatva az emberek eddig, hogy a választás a keresztény nemzeti párt jelöltjeivel szemben a magyar jelöltek mellett kell. Vagyis a barátai úgynevezett kávia hagyják a jogszabályi bökkenőhöz tartozó kérdések ismételt keresését és a számajánlati kívántak részvételt a választásnak. Vagyis a pontos demarkációs vonalat akart elhúzni a maga szervezete körül, amelybe kormányképesnek tart és a keresztény nemzeti párt között, amelyet belpolitikai és külpolitikai programja kizárja a kormányképes pártok sorából.

Miért vonuk vissza Vaida

Ennek megfelelően a vaidisták azt terveztek, hogy Hunedoaraban maga Vaida Sándor, Mehedintji megyében Vlad Aurel és Suceavaban Tudoras mérnök lépjenek fel a Frontul Romanesc nevében. A keresztény nemzeti párt körében ez a határozat általános lehangoltságot keltett. Nem annyira azért, mert ezáltal a sikerre való kilátásai lényegesen csökkentek. Suceava megyét kivéve, ahol a cuzsták igen jól meg vannak szervezve, még kilátásuk sem lehetett arra, hogy komolyabb szavazatszámot érjenek el. A két fronton való harc azonban nyilvánvalóvá tette volna a belpolitikai világ számára, hogy köztük és a vaidista szervezet között lényegesen vágó különbségek vannak. A Frontul Romanesc szervezetével együtt harcolva a keresztény nemzeti párt elhárította volna a közvélemény egy részével, hogy a köztük levő megegyezés az eljövendő kormányzásra is szól s hogy Vaida Sándor ezáltal teljesen hatalomra fogja hozni a pártot.

Ez a magyarázata annak, hogy a keresztény nemzeti pártiak kétségbeesett erőfeszítéseket tettek a Vaida Sándorral való megegyezés érdekében. Akciójukban segítettek nekik azok a vaidisták, akik D. R. Ioanitescuval az élükön a jobboldali parlamenti blokkot létrehozták. Minthogy Vaida választási megegyezéséről halálra sem akart, Cuza mielőtt audiencián jelent volna meg az uralkodó előtt, személyesen kereste fel a volt miniszterelnököt és kérte, hogy járjon hozzá mégis a nacionalista egységfront megteremtéséhez a részleges választásokon. Vaida hajlíthatatlannak mutatkozott. Azonban Cuza professzor ismételt kérésére végül elhatározta, hogy nem állít ellenjelöltet a keresztény nemzeti pártiak jelöltjeivel szemben. Minthogy azonban feltétlenül el akarta kerülni azt a látszatot, mintha Cuzákkal együtt haladna, azt a kompromisszumos megoldást választotta, hogy pártjával együtt teljesen visszavonul a részleges választásoktól.

Ennek a határozatnak egyébként más okai is voltak. A Frontul Romanesc komolyabb választási sikerre nem igen számíthatott. Suceava megyében, ahol Cuza professzor jelöltette magát a megüresedésben levő szená-

tori mandátumra, a vaidisták vezetőjének, Tudoras mérnöknek akkor sem voltak sikerei, midőn a nacional-caranista szervezet élén állott. A cuzsták ebben a megyében erősek, a nacional-caranisták újjászervezték pártkereküket, míg Tudoras teljesen elvesztette politikai jelentőségét.

Mehedintji megyében a júliusi részleges választáson a vaidisták ez összes pártok közül a legkisebb szavazatszámot nyerték el.

A hunedoarai helyzet

Hunedoaraban a nacional-caranista párt sokáig vesztett népszerűségéből Vlad Aurel miatt aki a konverzió ellen szavazott és a bankérdekeket képviselte. A nacional-caranista szavazatok tekintélyes része Petre Groza felé irányult. Vaidának a szervezeteből való eltávolítása nemcsak hogy nem gyengítette meg, hanem ellenkezőleg, megerősítette a nacional-caranista pártot, amely most Ghita Pop volt alminisztert jelöli. Valószínű, hogy Groza támogatni fogja a valóban őszintén demokratára érzésű Pop jelöltséget és mellette fognak szavazni a jövőgy. szociáldemokrata munkások is. Ebben a megyében tehát sem a vaidisták, sem a gogisták nem lehetnek esélyeik: a harc a kormány és a nacional-caranista párt között fog folyni. A legutóbbi választáson a megye 92 ezer 85 választója közül 60.887-en szavaztak még pedig a következőképpen:

liberálisok	30.425
Groza	7970
nacional-caranisták	7287
szociáldemokraták	3537
Magyar Párt	2757
gheorghisták	2625
lupisták	1888
gogisták	1345

A nacional-caranisták tehát a lupistákkal együtt 9175 szavazatot kaptak, amiből csak kevés vesztett el Vlad távozása révén. A gogisták tehát, még ha a vaidisták reakciója is szavazásukra, minden komoly kilátás nélkül vesznek részt a választásokon.

Mehedintji megyében a júliusban tartott részleges választás a következő eredményt hozta:

nacional-caranisták	6427
alkotmányos front	4428
Arge olanu	3835
vaidisták	2788

Lemond a kormány?

Az eredmény alapján Radulescu Mehedintji nacional-caranista jelöltet választották meg. Ezen a választáson a keresztény nemzeti párt nem vett részt, másrésztől időközben a nacional-caranisták a lupistákkal fuzionáltak. A mostani választáson dr Panescu volt lupista vezetőt jelöli a párt és valószínű, hogy ezt megválasztják még abban az esetben is, ha a kormány ellenjelöltet állítana. A január 15-re kitűzött suceavai választásra minden bizonnyal sor kerül. Január 20-án azonban megnyílik a parlament és ezzel párhuzamosan ellenzéki körökben meg vannak győződve arról, hogy bekövetkezik a Tatarescu-kormány lemondása is, ugyhogy a február 2-ra kitűzött mehedintji és hunedoarai részleges választásokra ebben az esetben már nem kerülne sor.

Az EN VOGUE puder meg fiatalította arcbőrömet

Sok asszony-amikor a tükörbe néz, fájdalommal kénytelen megállapítani, hogy arcbőre idő előtt hervad. Ezt az időelőtti hervadást — a legtöbb esetben — a gyengébb minőségű puder használata okozza. Próbálja ki most az EN VOGUE pudert és rövid időn belül meggyőződik arról, hogy ez a puder felfrissíti az arcbőr szövetségeit, bárnyosossá teszi és megifjaltítja a hervadó arcbőrt. A puder EN VOGUE izléses dobozban kerül eladásra, ennek dacára ára csak 20 lei

POUDRE EN VOGUE
PARFUMERIE VENDOME

Hogy lehet a németországi zsidókat elhelyezni Palesztinában és Délamerikában?

Dr. Ruppin érdekes javaslatai a Népszövetség kivándorló bizottsága előtt

Jeruzsálem, december 24. Dr Arthur Ruppin a napokban egy sajtókonferencián információkat adott azokról a javaslatokról, amelyeket a Népszövetség menekülügyi bizottsága elé terjesztett. A javaslatokban rámutatott a németországi zsidók helyzete ére és kimutatta, hogy 200 ezer zsidót kell kivándoroltatni Németországból tíz év alatt. Ezt egyébként a 18. cionista kongresszuson is hangsúlyozta. Fele a kivándorlóknak letelepítését Palesztinában, másik felét pedig különböző más országokban kell elhelyezni. A kongresszus óta elmúlt három és fél év alatt Palesztina teljesítette a reá róti fedezetet. Huszonhét ezer zsidó vándorolt Németországból ez idő alatt Palesztinába. A többi országok azonban a vállalt kötelezettséget nem teljesítették. Mindössze tízezer zsidó kapott letelepedési engedélyt a többi országokban. Harmincezer zsidónak a helyzete bizonytalan. Németországban ma ez 1933-ban letelepült félmillió zsidó közül 435 ezer maradt vissza. Már a természetes visszafejlődés miatt is csökken a zsidók száma 6-7 ezerrel. Ha a közeli tíz évben évente húsz ezer zsidó fog kivándorolni Németországból, akkor 1945-ben már csak 200 ezer, java részben öreg ember marad a német birodalomban. Ez ugyan nem kielégítő megoldás, de jobb megoldásra e pillanatban nem lehet gondolni. Az évente húsz ezer kivándorló közül Palesztina több mint a felét fogja tudni befogadni. A szakértőbizottság tagjai megkérdezték Ruppint, miből élhetnek meg a palesztinai bevándorlók. Dr Ruppin azt válaszolta, hogy

Palesztina még távol van attól, hogy saját maga fedezze ipari és mezőgazdasági szükségletét. Nagy része annak, amit Palesztina évente vásárol sokmillió fontért a külföldön, előlitható lesz az országban, úgyhogy Palesztina még sokáig vehet fel nagy bevándorló tömegeket. Dr Ruppin különösen két pontra helyezte a súlyt: 1. A bizottság nem csak a már kivándoroltakat vegye tekintetbe, hanem a német zsidók összességét. 2. Palesztina még több német bevándorlót tud befogadni, mint eddig, ha lehetővé tesszik számukra tőkájuk transzferálását. Ezért szükséges, hogy ne csak a Haavarah hanem más uton is adassék mód a vagyonok átvételére. Dr Ruppin a bizottság előtt szóváltette a zsidóknak délamerikai országokba való kivándorlását. A hitlerizmus óta ezek az országok háromszor német zsidó fogadtak be. A gazdasági krízis ezekben az országokban ugyan már sokat veszített élességéből, a bevándorlást mégis megszigorították. Ha bizonyos körök lehetővé tennék a bevándorlási rendelkezések enyhítését, akkor számíthat lehet azaz, hogy Németországból nagy zsidó tömegek mennek majd Dél-Amerikába.

Kellemes Ünnepeket
szerez gyermekének, ha vásárol

Stöfer

hintőport Lei 16, szappan Lei 20, baby-cremet Lei 20.

MEGNYILT

SZÉKELY ÉS RÉTI

BUTORGYÁR R. T.

lakberendezési KIÁLLITÁSA

Targu-Muresen

30 ragyogó interieur, 30 lakásberendezési probléma tökéletes megoldása

Ha otthonát igazán szépen és melegen akarja berendezni, látogassa meg a gyár Piața Albina 17 sz. alatti mintáimeit. Akadályoztatás esetén a cég szívesen küldi ki megbízottját eredeti rajzokkal s tervekkel.

HORIA
BEDORZSOLOSZER
LEKÜZDI AZ
INFLUENZÁT
REUMÁT
NEURALGIÁT
ÉS MINDENFAJTA
HÜLESEKET

FOLÉRAKAT
BUCURESTI
STR. CAMPINEANU
17

INNEN-ONNAN

NEM EMLÉKSZIK A FELESÉGE NEVERE

Newyorkból jelentik: Russel E. Girard oaklandi (Kalifornia) tőzdeszakus a következő kérvényt intéz az anyakönyvi hivatalhoz: „Öt évvel ezelőtt nőül vettem valakit ebben a városban és most e, akarok tőle válni, de nem emlékszem a nevére, csak azt tudom, hogy a házassági engedély száma 53.332 volt. Szíveskedjenek személyazonosságát megállapítani”. A hivatal az adatok alapján teljesítette a kérést.

SZÁZEZER DOLLÁRRA BIZTOSÍTOTTA BRIT-ANGOL KIEJTÉSÉT

Lester Tremayne, a csikági rádiódramaturg 100.000 dollárra biztosította eredeti brit-angol kiejtését. Tremayne 22 évvel ezelőtt vándorolt ki Angliából az Egyesült Államokba, mindig őrizkedett az amerikai kiejtés elcsúszásától, mert az angolok kiejtésre, mint rádióelőadóknak, megérettnek tartják. A biztosítás még hangjának vagy hangszínezésének megváltozására is kiterjed.

SZARV NÉLKÜLI SZARVASMARHA

A japán állami állattenyésztő kísérleti állomásán sikerült szarv nélküli bikákat és tejszárúkat tenyészteni. Az állatok fején születésük után maró savakkal dörzsölik be a szarv helyét és a szarv a kezelés után nem tud kinőni, a támadt égési seb hamar begyógyul. A „szarv nélküli szarvasmarha” tenyésztését biztonsági okokból ajánlják.

UTAK GYAPOTBÓL

Amerika ötmillió bála gyapó feleségének értékesítésére Mississippi államban gyapotból építettek utakat. A szállárd utburkotót két kátrányréteggel fedik és a rétegek közé vastag gyapotréteget fektetnek, amely megkötöti a kátrányt. A „gyapotut” víz- és fagymentes, ruganyos, hidegben nem reped és főelőnye a déli államok szemében, hogy új gyapotgyártást enged remélni.

„AZ UDVAR RAGYOGÓ ÉKSZERE”

Londonból jelentik: Mysore maharadzsaja sir C. W. Raman híres indiai tudóst, a fizikai Nobel-díj nyertesét „az udvar ragyogó ékszerének” nevezte ki. Ez az egyik legmagasabb kitüntetés, amellyel a mysorei udvar a szellemi kiváltságokat jutalmazza. A kitüntetéssel gyémánokkal és drágakövekkel gazdagon díszítik a: anylanc, pompás selyemkötés és csipkegálér adományozása jár.

KÉPVISELŐ, MINT FUTBALLBÍRÓ

Londonból jelentik: A twickenhami labdarugómérkőzés döntőbírája Wakefield konzervatív képviselő lesz. Ez az első eset az angol sport történetében, hogy az alsóház tagja labdarugómérkőzés vezeti.

AZ ELSZAKITHATATLAN LEVÉL

Új-Zéland szigetén él egy lilomféle növény, a Phormium tenax. Botanikus kertekben is mindenütt tartják a néha megtréflálják vele a láogatokat. Leme szék egyet a hosszú, de különben htványnek látszó levelek közül s odaadják váákinék, hogy próbálják a szakitani. Az illető lelkisnyló mosollyal veszi kezébe, hogy a következő pillanatban szétépe visszaadja. Azaz, hogy csak adná, mert mint kiderül, a htvány és jól megmarkolható levél nem enged. Nincs az az állat, aki ezt a levelet szét tudná szakítani, ha egyébként cirkszi lánctörő is a mestersege. A levél tudniillik hosszú rostgömből áll. Egyetlen vékony rost is sokkal erősebb a legkitűnőbb cérnánál. Már pedig sokezer ilyen rost van párhuzamosan egymás mellett a hosszú levélben. Egy cérnából álló nyálábót sem tudnánk elszakítani, hát még ilyen csodálatosan szívós természetű alkotást. Hozzávetőleges számítás szerint egyetlen phormium elszakításához mintegy 200-300 kilogramnyi húzóerőre van szükség. Egyébként hazájában hajókötél: és extraerős vásznak készítenek ennek a roppant erős levélnek a rostjából.

AZ „ORVOS” SZÓ EREDETI JELENTÉSE
Nagyon érdekesen világítják meg a nyelv-

vészek az orvos szó eredetét. Az orvos eredetileg titkos mestersége foglalkozó ember, aki titkon leskelődik a természet rejtélyei után. Mestersége tehát titkos, szarv-ös. A kémia szó viszont az achián keresztül az egyiptomiaknak, azaz Chem vagy Cham utódainak (hamiak) titkos tudományát jelentette. Mások szerint a szó eredeti jelentése az, hogy fekete, tehát sötét tudomány.

HOGYAN DOHÁNYOZZUNK?

A nikotin a leghevesebb mérgek egyike. Egyetlen csepp tiszta nikotin már halált okozhat és már egy századgram is mérgező hatású. Szerencsére a dohányzástól még a nikotin legnagyobb része is így aránylag csakély nikotinmennyiséget veszünk magunkba. Az elégs azonban akkor tökéletes, ha a cigarettát vagy pipát lassan szívjuk. Egész lassu szívásnál alig egy-két százalék a beszívott füst nikotintartalma, azonkivül a füst nikotintartalma felelhet 50 százalékra. Nikotinmérgezést olyankor kap a régi dohányos, ha izgatott napokat él át és a cigarettáját idegesen, gyorsan szívja.

TIZENÖTTÖL HUSZONÖTIG ÉS AZUTÁN?

Dr. Wechsler, a newyorki Bellevue-kórház

Capitol Mozgó
karácsonyi műsora!

A szezon legmutságosabb filmje!
Utolérhetetlen vigerett sláger!

A nagybácsi rendet csinál!

Főszereplők: LIANE HAID és HERMAN THIMIGGEL az élen, Bécs dédelgetett komikusai: LEO SCHLEZAK, HANS MOSER, FRITZ IMHOFF. Műsor előtt: Világhírű és Meki Maus! Aki az ünnepek alatt mulatni, kacagni akar, az nézze meg ezt a ragyogó filmet!

Kétmillióért került dobra Barthou kézirat-hagyatéka

Párizs, december 24. Louis Barthou, az egykori francia külügyminiszter, még ma sem került nyilvánosságra végrendelete értelmében milliókat érő könyv- és ritkaságyűjteménye halála után két részben nyilvános árverésen adandó el s a befolyt összegekből olyan személyek jutalmazandók meg (Barthou özvegy emberként halt meg, fia a harc-téren esett el, jelenleg csak 95 éves anyósa él még, Madame Mayeur), akiknek neve sem került eddig még a nyilvánosságra.

Annak idején beszámoltunk Barthou könyvára egy részének eladásáról, amely

körülbelül egymillió frankot jövedelmezett. A napokban adták el nyilvános aukción a volt külügyminiszter hagyatékából azokat az okiratokat, kéziratokat és leveleket, amelyeket Barthou fél századon keresztül a valódi műtő kitarásával és hozzáértésével gyűjtött össze. A három napig tartó árverés nem kevésbé fényes anyagi eredménnyel végződött, mint annak idején Barthou könyveinek eladása. A különböző kéziratok és eredeti kiadások eladásából befolyt összegek körülbelül kétmillió frankot tesznek ki, ami már megközelítőleg fogalmat adhat a Barthou-

MINDEN CSALÁDNAK SZÜKSÉGE VAN RÁ... Senki sem nélkülözheti

Különböző körülmények: munka által okozott megerőltetés, téves vagy túlzott táplálkozás, ülő foglalkozás, átvirrasztott éjszakák, izgalmas élet, korai öregedés — túl terhelik húgysavval a vért.

Rövidesen megjelenik: a reumatizmus, vese-fájdalmak, vesehomok, ischiás és ezek hosszú időre alássák az egészséget.

Egy URODONAL-kúra — amely a húgysav legkitűnőbb specifikus gyógyszere — kiküszöböli az artritizmus veszélyét, azáltal, hogy a vérben felhalmozódott salakokat, főként a húgysavkristályokat feloldja és eltávolítja.

Tehát — kötelező óvatosságból — egyetlen évszakváltásnál sem szabad elmulasztanunk az URODONAL-kúra lefolytatását.

Reumatikusok! óvakodjatok a különféle ásványi hajtások mindennapi használatától, ezek — kis mennyiségben is — idővel izgatják a beleket; őrizkedjétek a salicylsavas nátriumtól és a többi salicyles készítménytől, mert ezek pyengitlik az emlékezőtehetséget, kifárasztják a gyomrot és szívnyomást okoznak.

URODONAL megakadályozza az artritizmust, meggyógyítja a reumatizmust!

CHATELAIN-KÉSZÍTMÉNY, MEGBIZHATÓ MÁRKA.
KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRÁKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN.

Ez a 3 AVERUS penge szakértők kedvence

Garantált acél, tartós és Kapható mindenütt

idegyógyászati osztályának vezetője 15.000 egyén megfigyelése alapján megállapította, hogy az ember értelmi képességei 15 éves korban érik el a tetőponjukat és a 25 éves kor után hanyatlanak.

Londont karácsony táján valóságos nőst. lési láz ragadja el. Karácsony hetének minden napján több mint kétezer házasságot kötöttek a főváros templomaiban és anyakönyvi hivatalaiban, úgyhogy a heti házasságkötések száma meghaladja a 12.000-et.

féle keziratgyűjtemény rtká darabjairól. Különösen a kéziratos műveikről. De néhány adatra, amelyek a különböző keziratosokhoz tartoznak, amelyek adnak némi fogalmat. Victor Hugo egy a Trocadero-ban monduott beszédének kezirata 10.000 frankért kelt el. Alphonse Daudet egy jegyzékonyve, amelyben a nagy regényíró a „Sapho”-ra vonatkozóan tett néhány feljegyzést, 23.000 frankért kelt el. Ennél is többet adtak Victor Hugo egy család fényképgyűjteményért, amelyben feljegyzések és a nagy költő őt származó levelek is voltak. Ez az album 32.100 frankért kelt el egy műgyűjő birtokába. Minden képzeltet felülmúló árakat értek el az ugynevezett originális, és kadások, különösen Anaole France műveiből. A világhírű „Les Deix ont soif” (Az Istenek szomjaznak) egy első kiadásból származó példánya — ami pedig mindössze csak 23 évvel ezelőtt, 1912-ben jelent meg — 15.000 frankért kelt el. Nagy árat étek el Pierre Loti ugyancsak világhírű regényeinek kéziratát is, amelyek eddig senki sem tudta, hogy azok Louis Barthou birtokában voltak. „Rarahu” című, Románában kevésbé smert, Tahitiben játszódó regénye kéziratáért 35.000 frankot fizettek, míg a nálunk is jól ismert „Madame Chrysanthe” kézirata 43.200 frankért talált vevőt. Heredia híres „Trophées”-jének egy 1893-ból való ritka kiadása 8000 frankért kelt el, míg Leconte de Lisle „Poèmes antiques”-jainak egy Victor Hugóhoz írt dedikációval ellátott példánya 11.100 frankot ért el az árverést vezető kalapácsa alatt. Barthou-nak volt egy kedvenc mondása, amit akkor szerezett különösen ismételni, amikor a demokrácia fogalmáról volt szó. „A demokrácia — én vagyok” — mondotta előszeretettel. — „Béarn egyszerű és szegény paraszt fiának gyermekéből a közársaság minden pozícióját elértem. Ez a demokrácia”. A volt külügyminiszter hagyatékára árverésnek utolsó napján a ritka kéziratok és még ritkább originális kiadások körül tolongó „Tout Paris” nem egyszer emlegette Barthou kedvenc mondását...

Hogyan is mosolyoghatna bárki is BETEG GYOMORRAL?

Felbőfögés, gyomorégés, görcsök, migrének, vértolulások, ezek azok a jelenségek, amik naponta kinnzák. Védekezzen a rossz emésztés és a gyomorjaj ellen, gyomor- és bélfehély fenyegeti. A fent felsorolt kellemetlen jelenségek leküzdésére szedjen DIGERONAL-t, amely a gyomor tökéletes védőszere. Egy kávéskanál por, vagy 3 tablettá feloldandó egy kevés vízben és ebéd után beveendő, ez a mennyiség DIGERONAL már közömbösíti a savakat, megszünteti a különféle panaszokat és megelőz mindennemű komplikációt.

Minden érzékeny gyomornak adjunk DIGERONAL-t.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

JUBOL

növényi hashajtó, erjedés és görcsök nélkül tisztítja a beleket. Nagyon gazdaságos. Egyetlen tablettá — este lefekvéskor — teljesen elegendő.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Miniszter amelye elnö

Bucuresti, december 24. (tud.) Volt az utóbbi éveknek néhány panabotrányos sziros kijáras következtében ké emlékeztetéssé a közve kijáras, évek óta a legs közéletnek, amely ellen semmit tenni, erőlyes le Tatarescu miniszterelnök hangu körlevelet intézett miniszteriumokhoz, amelyben nevezendő kijáras elittel ezzel foglalkozó ügynek légiójának, de a képvis

Megjelent a rendelet meghökkenés kijáras kö. Ezt az igen jövedelmezést, amelyből minden ember a főjövödelmét t lehet egyszerű körlevélle kijárasok ravaszul hunyor lesz valahogy... A zöld választott képviselők lesz a választókkal?

A bejáratosak egy telkedtek benne, hogy a kesz fogantatja. A Sko rescu-Nacht botrány, tétő meg azzal, hogy a talmazást kérnek, aki v ben eljár. Mert ezekre szokik a rendelet.

Ime, egy fiatal képvis meg a rendelettel:

Felkeresi egy választó — Képviselő ur, ön aki ezt nekem elintéztétiám függ tőle... — Csinálja csak öre levelet. Tatarescu megjárásokat.

De a képviselői — Nem elég. Törvé A választópolgár szat levelet adott át a képviselvi elmaradt nyugdíj től.

A képviselő fel is a a miniszteriumi város berekkel. A képviselő a miniszterhez:

— Egy választó kéri. Itt a megbízólevél — Hagy a csudába

Strada V Szentáció

I. AZ ORVOS
Eddig nem látott Főszerepekben: Do Pat O

I. AZ A

A zsidó s

Dr. Ste

Párizs, december 24. a Comité des Delegatió világkongresszus végt elnöke, az alábbi hírt Benesnek, Csehszlovák nőkének:

„A nagy európeérnek cosának, a demokráci örzőjének odaadó jóki münket fejezzük ki a ság elnökévé történt n ből.”

A csehszlovákiai WI ben köszöntötte Bene Masarykot, a köztársa Masaryknak a követ WIZO:

„A csehszlovák közt

Miniszterelnöki rendelet, amelyet még a miniszterelnök sem tart be

Lehet-e körrrendelettel megszüntetni Skoda-ügy zsánerű panamákat?

Bucuresti, december 24. (Az Uj Kelet tud.) Volt az utóbbi évek politikai életének néhány panabotránya, amelyek egy csinos kijárási következtében váltak örök-ké emlékeztetővé a közvélemény előtt. A kijárási, évek óta a legsúlyosabb gondja a közéletnek, amely ellen soha sem lehet semmit tenni, erélyes lépésre készítette Tatarescu miniszterelnököt. Határozott hangú körlevelet intézett az összes minisztériumokhoz, amelyben minden néven nevezendő kijárást eltiltott, nemcsak az ezzel foglalkozó ügyvédök és ügyvédek légiójának, de a képviselőknek is.

Riadalom a kijárák között

Megjelent a rendelet és nagy volt a meghökkenés kijárá körökben. Hogyan? Ezt az igen jövedelmező mellékfoglalkozást, amelyből minden ezzel foglalkozó ember a főjévedelmét teremti elő, meg lehet egyszerű körlevéllel szüntetni? A kijárák ravaszul hunyorogtak. Majd csak lesz valahogy... A zöldfüllű, frissen megválasztott képviselők megrémültek. Mi lesz a választókkal?

A bejáratosok egy pillanattal sem kértékdezték benne, hogy a rendeletnek nem lesz foganatja. A Skoda-ügy, a Calatorescu-Nacht botrány, nem szüntethető meg azzal, hogy mindenkitől felhatalmazást kérnek, aki valakinek az ügyében eljár. Mert ezekre az ügyekre vonatkozik a rendelet.

Ime, egy fiatal képviselő hogyan járta meg a rendelettel:

Felkeresi egy választót, mondván:

— Képviselő ur, ön az egyetlen ember, aki ezt nekem elintézheti. Az egzisztenciám függ tőle...

— Csinálja csak öregem egy megbízólevelet. Tatarescu megtiltotta a közbenjárásokat.

— De a képviselői mandátum...

— Nem elég. Törvény, törvény.

A választópolgár szabályszerű megbízólevelet adott át a képviselőnek. Három navi elmaradt nyugdíját kérte a belügytől.

A képviselő fel is megy a belügyhöz. A minisztériumi várószoba telis-telel emberekkel. A képviselő egy órát vár, bejut a miniszterhez:

— Egy választó kérés. A nyugdíját kéri. Itt a megbízólevel.

— Hagy a csudába azt a megbízóleve-

let. A kérvényt jóváhagyom, de vidd el a Nyugdíjpenztárhoz, anélkül nem csinálhatom meg a dolgot.

A képviselő fel megy a nyugdíjpenztárhoz, ott is benyújtja a kérvényt, melyre aztán öt hónap múlva jön a válasz. A választó megkapta a hátralékos nyugdíját.

Gyuri bácsi esete

Gyuri bácsi, Craiovában, még rosszból járt a kijárási megszüntetésével. Gyuri bácsi minden évben megvett az állami erdőkből néhány szekerderékre való karácsonyfát és aztán kitette Craiovába a piacra. Az idén is meg akarta csinálni a boltot, de az erdőfelügyelőség kijelentette, hogy most minden a földművelésügyi minisztérium vége, nincs joga aláírni a szerződést. Gyuri bácsi erre felküldte a fiát Bucurestibe, próbálja meg az ügyet elintézni.

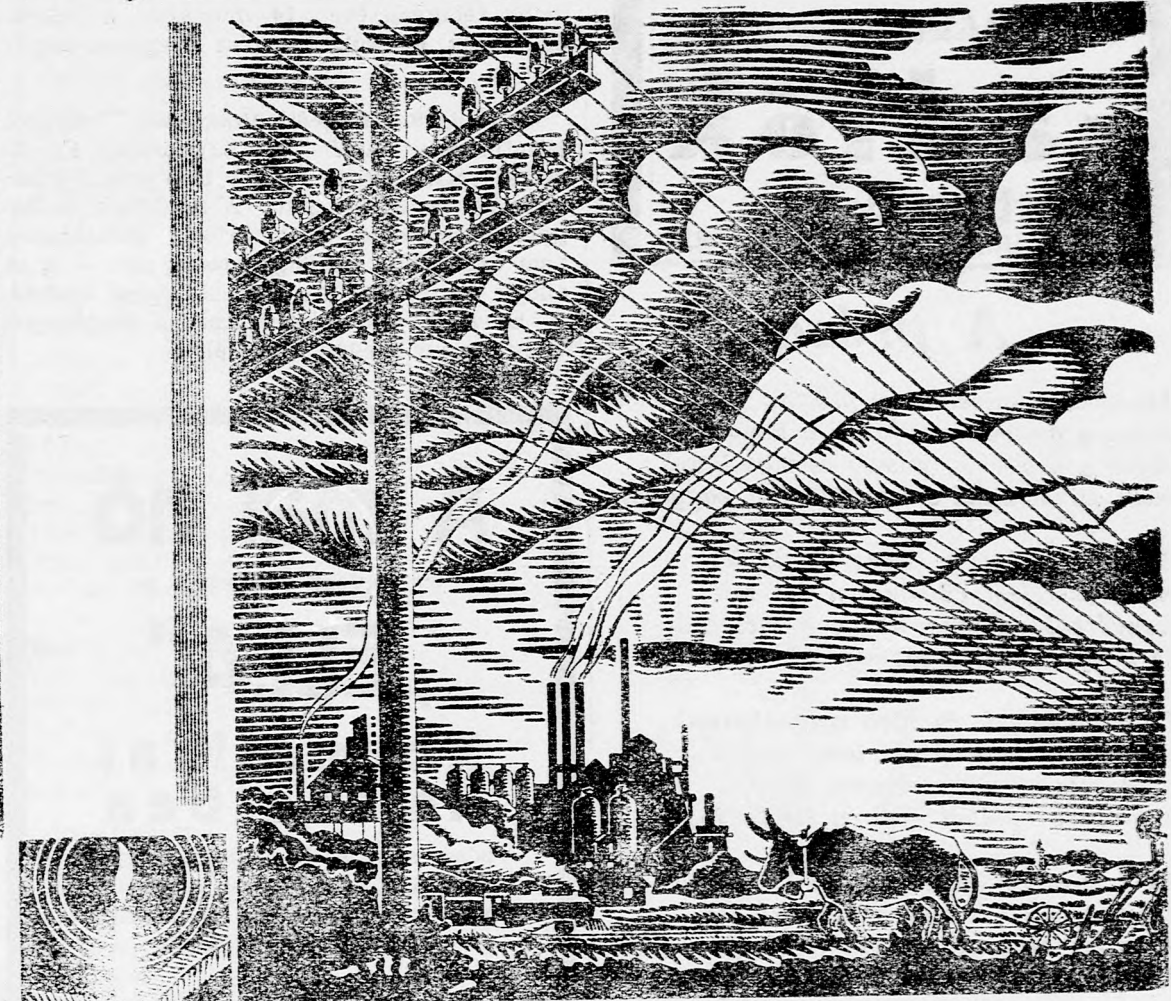
Három nap múlva Gyuri bácsi fia visszaérkezett. Nem lehet az ilyemit prokura nélkül elintézni. Gyuri bácsi közjegyzőhöz megy, pénzt ad ki, végre a fia megérkezik Bucurestibe a prokurával, megjelenik a minisztériumban.

Itt aztán meghallja, hogy egy nagy cég az egész erdő kitermelésére engedélyt kapott azóta. Tessék a vállalkozó fordulni.

Ezer és egy példa igazolja, hogy nem a kijárási van a hiba. A kijárási természetes velejárói a rendszernek, melyben minden a minisztériumok hatáskörébe tartozik. A minisztériumok nélkül a legegyszerűbb, leghétköznapibb ügyeket sem lehet már elintézni. Ezért nem lehet Romániában ma a kijárást nélkülözni. Ha az ember egy francia minisztériumot látogat meg, sehol egy teremtett lelket nem lát a tisztviselőknél kivül. Csak hogy ott a kerületi felügyelőnek jogában áll olyan dolgokat elintézni, amelyekért Romániában egyenesen a minisztériumokba kell felutazni. A kijárási ma a hétköznapi élet szükségessége Romániában. Sokkal inkább szükséges, mint pld. a Skoda-ügy, vagy mint a Calatorescu-Nacht botrány.

Ez a rendelet nem akadályozza meg azt, hogy hasonló panamák meg ne történjenek. Ezzel szemben nagyszerű bizonyítékát nyújtja annak, hogy a mai centralisztikus közigazgatás mennyi fölösleges terhet ró úgy a lakosság, mint a hivatalnoki kar vállaira.

Nézzén bizalommal a jövő elé... és újévkor vezettesse be a telefont...

BARÁTI KAPCSOLATOK ÉS ÜNNEPEK

Mindannyian reméljük, hogy 1936 a béke és boldogság, a virágzás és jólét kezdetét jelenti. Az Ön vállalta erősebben fog dolgozni és mindennél jobban fog Önnek hiányozni a telefon. Vezettesse be tehát minél előbb, úgy az irodájában, mint otthonában. Előre meghatározott összegért — amely észre sem veszi költségvetésében — bármilyen helyi beszélgetést bonyolíthat le, azonkívül megvan az előnye, hogy bármely pillanatban kaphat összeköttetést az egész országgal. A telefon megszünteti a távolságokat. Akár a fővárosban tartózkodik, akár a tengerparton, vagy Beszarábia valamelyik távoli sarkában esetleg a Bünségben, néhány pillanat alatt beszélhet barátjával, akivel ezer és ezer kilométer választja el.

És ha külföldön is barátainak akar telefonálni, az is ilyen egyszerű. Lehetőség, hogy csak igen ritkán lesz szüksége arra, hogy nekik telefonáljon, mégis milyen kellemes érzés, hogy az a kis készülék otthon minden pillanatban összekötheti Londonnal, Páriszal, New-Yorkkal, vagy Buenos Aireszel, vagy akár Sanghival.

SOCIETATEA ANONIMA ROMANA DE TELEFOANE

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség és a Zsidó Párt konferenciái Timisoarán

Dr. M. Benvenisti tart előadást a párt-konferencián a bucaresti zsidóság helyzetéről

Timisoara, december 24. (Az Uj Kelet tud.) Ma ül össze Timisoarán az erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség rendkívüli konferenciája, amelynek napirendjén az alap szabályok módosítását célzó javaslat szerepel. Ezt követően a Nagybizottság tagjai fogják megvitatni az erdélyi cionista mozgalom aktuális kérdéseit.

A cionista szervezet fórumainak tanácskozásával párhuzamosan ugyancsak ma kerül sor Timisoarán a Zsidó Párt erdélyi tartományi szervezetének országgyűlési konferenciájára. A napirenden a romániai zsidóság életéből és egzisztenciájából vágó kérdések és ezzel kapcsolatos feladatok megvitatása szerepel. A párt-konferencián dr. Fischer Tivadár, a Zsidó Párt országos elnöke tart előadást az általános politikai helyzetről. Kivül dr. Fischer József, dr. Nobel Sándor, dr. Bor-

gida Sándor, dr. Maron Ernő és Kaszner Rezső tartanak referátumokat.

A párt központi vezetősége részéről részt vesz a konferencián dr. M. Benvenisti, a zsidó parlamenti klub volt főtitkára, a párt ifjúsági szervezetének országos elnöke, aki a regáli helyzetről tart beszámolót, majd az ifjúság külön értekezletén fogja ismertetni a párt ifjúsági szervezetének feladatait.

— A "MERA" autóbusszállalat 1935 december hó 25-től 1936 január hó 5-ig bezárólag terjedő időre a menetdíjakat lényegesen csökkenté a vállalat azon vonalain, melyek a vasúttal párhuzamosan haladnak. Bővebb felvilágosítások szerezhetők a vállalat jegyirodájánál. Cluj, telefon 155 és 333, Satu-Mare, telefon 99, Baia-Mare, telefon 66, Zalam, telefon 99.

Strada Väii 7. Munkás-Mozgó Strada Väii 7.
Szenzációs karácsonyi műsor: 25, 26 és 27-én 3, 6 és 9 órakor:

I. AZ ÖRÖMÖK VÁROSA
Eddig nem látott pazar rendezés.
Főszerepekben: Dolores del Rio és Pat O'Brien.
28, 29 és 30-án 3, 6 és 9 órakor új műsor:

II. TIGER HAY
Rendkívül izgalmas halász-dráma.
Főszerepekben: A. G. Robinson és Zita Joann.

I. AZ ARANY **II. TIGER HAY**

A zsidó szervezetek üdvözlik Benest

Dr. Stephen Wise és a csehszlovákiai WIZO táviratai Masarykhoz és Beneshez

Párizs, december 24. Dr. Stephen S. Wise, a Comité des Delegations Juives és a zsidó világtársaság végrehajtó bizottságának elnöke, az alábbi táviratot küldte dr. Eduard Benesnek, Csehszlovákia új köztársasági elnökének:

"A nagy európaernek, a jog és a béke harcának, a demokrácia és az igazságosság örökjének odaadó jókívánásainkat és örömlenket fejezzük ki a csehszlovák köztársaság elnökévé történt megválasztása alkalmából."

A csehszlovákiai WIZO a zsidó nők nevében köszöntötte Benest, az új elnököt és Masarykot, a köztársaság lemondott elnökét. Masaryknak a következő táviratot küldte a WIZO:

"A csehszlovák köztársaság cionista asszonyai a legmélyebb odaadásukat fejezik ki önnek, elnök ur, a cseh nép felszabadítójának. Az ön jólevő befolyása, mint az emberiség tanítója, sokáig maradjon még fenn számunkra. A WIZO országos föderációja nevében Hanna Steiner."

Beneshez a következő táviratot intézte a WIZO:

"Csehszlovákia cionista asszonyai mindig odaadó csodálattal kísérték államférfiúi működését és törekvéseit a békéért és az általános emberi ideálok megvalósításáért. Mély odaadással gondolunk megértő nyilatkozataira, melyeket a cionista eszme érdekében tett. Üdvözöljük önt az állam fejévé történt megválasztása alkalmából. Isten áldása kísérje művét."

HIREK

**PHILIPS
INGELEN
R. C. A.
STANDARD**

rádiók
Constructio
Piata Unirii 31. Telefon : 83.

A próza

Almunkból mindennap prózára ébredünk, próza a gunyánk és próza a kenyérünk, próza a kedvünk, jajunk és mosolyunk: mert mind, mind e bus föld fia vagyunk.

S hiába: mégis a próza nélkül itt nincs szerelem és nincsen égi hit, Kenyérből gyurjuk az egék mámorát és kenyér teszi a legnagyobb csodát.

Ha több csodát és több eget akarunk, a prózával kell mégis tartanunk, mint talajra ház, tengerre hajó, a prózára épülhet csak a tiszta jó.

Ehes gyomron nem nő a lelki éhség, de inkább nő a meddőszavú kétség. A próza csuf, de győzmi rajta-égi hióatás, mely mennyek kékjét fényli.

A próza — csuf, de prózával győzhető, mint szeretettel az igaz szerető, s míg diadalt nem vettünk rajta mi, addig csak hiu ábránd — az isteni.

Salamon László

Lapunk legközelebbi száma, a közbeeső ünnepek miatt szombaton reggel, a rendes időben jelenik meg.

— Száz szakács az óriásgőzösön. Londonból jelentik: A Queen Mary óriásgőzös, amely május 27-én indul első útjára, a következő élelmiszertömeget visz magával: 20 tonna hús, 20 tonna hal, 70.000 tojás, 2000 kg tea és kávé, 5000 kg cukor, 30 tonna burgonya, 16.000 liter tej, 20.000 kg főzelék, 3000 tonna vaj, 1000 kg sajt, 60 láda alma és narancs, 4000 darab szárnyas. Az óriáshajón az utóórán tízezer étkezést fognak felszolgálni, amelyet száz szakács készít tizenkét konyhafőnök felügyeletével, 14 mézárós, a pékek, cukrászok és kukták egész seregének segítségével.

— Emigráns tragédia Prágában. Prágából jelentik: Szerdán délelőtt a bajorországi Fürth-ből származó Julius Prager bró prágai lakásán felakasztotta magát. A rendőrség az öngyilkos holttestét hozzátartozói kívánságára nem exhumálta. Az öngyilkosság oka — mint ahogy azt Prager fia a rendőrséggel közölte, — honvágy volt. A szerencsétlen öregembert nagy részvét mellett temették el.

A mai nő

legnagyobb vonzereje az

„ELLA“
Kozmetikai
Intézetben

rendezvényesen ápolt arcokra. Ragyogó esti kikészítés. Egyéni arckezelés. Ciuj, Reg. Fecsnand 11. I. emelet, Gólya-áruház épülete.

— Chanukai lakoma. A cluji „Színaj“ Talmud Tóra egyesület e hó 25-én, szerdán este nyolc órakor az ortodox zsidó iskola Str. Berthelot 8. szám alatti helyiségében chanukai lakomat tart. Az ünnepi vacsorán ezután hívja meg az egyesület összes tagjait és jóbarátait. A vacsorával az együletnek az az intenciója, hogy fokozza a talmud iránt érdeklődők barátkozását.

RENDEZ-VOUS

Kölniviz, puder, arc- és szájfesték

Lerakat: **Parlume ria INTERNATIONALA**
Bucuresti, Str. Câmpineanu 17.

— Miskép alszik a szellemi és fizikai munkás. Bécsből jelentik: Hoff egye emi magántanár szerint az intelligens emberek „alvási görbéje“ más, mint a testi munkával foglalkozóké. A fizikai munkás alvása az eső négy órában állandóan mélyül, majd ezen a mélyponton marad egész reggelig; ekkor az alvás lassanként könnyebb lesz s nyolc órai alvás után már a legkisebb inger is felébreszti az alvót. A szellemi munkások alvásában két mélypont mutatkozik; a második reggel felé következik be. Nyolcórás alvás után újból olyan mély a szellemi munkások alvása, hogy csak erősebb ingerekre ébrednek fel s éppen ezért a felébredés gyakran felriadás formájában következik be.

— Nehéz székülésben szenvedők, akiknek gyakori fejfájás, melnyomás, szívdobogás, gyomorműködési zavarok és különösen fájdalom végbélhajok — mint aranyér, repedés, előesés, polipus, spoly, szűkület — teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este negyed pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet. Az orvosok ajánlják.

— Jódtojások és jódtej. A newyorki Cornell egyetem kísérleti állomásán megállapították, hogy a tengerifüvel etetett tyukok tojásai 500-szor több jódot tartalmaznak, mint a közönséges tyuktojások. A jódtojásokat, mint főtáp-éket, különös sikerrel alkalmazzák a golyva és egyéb betegségek kezelésénél, amelyek jódhányra vezethetők vissza. A tudósok most talánerket etének tengerifüvel, abban a reményben, hogy jód-tartalmu tejet kapnak.

— A magyarországi diákzavargások amerikai visszhangja. Budapestről jelentik: A magyar főváros egyik textilvállalat, amely 1400 alkalmazottal dolgozik, közvetlenül az antiszemita diákzavargások előtt egy nagy amerikai áruházról megrende és: kapott, amely alkalmas lett volna arra, hogy a magyar szőnyegipart hosszú ideg ellássa munkával és együtt al bevezesse az Egyesült Államokba a magyar szőnyegeket. A magyar vállalatnál száz keresztény munkásnő van alkalmazva, akik boldogok voltak, hogy külön munkához is jutnak. Hirtelen azonban sürgöny útján visszavonták a rendelést azzal az indoklással, hogy Magyarország is már náci-állam lett és ilyen körülmények között az áruház nem kívánja a megrendelt cikkeket. A szőnyeggyár gazdátója hiába telegrafál, hogy végzetes tévedésről van szó, hogy a magyar zsidók zavartalanul mehetnek munkájuk után és hogy a Hitler németországi metódusokat itt nem utánozzák. Az amerikai lapok ugyanis nagy tudósításokban számoznak be a magyarországi diákzavargásokról.

— Az uioarai helyicsoport megalakulása. December 10-én, kedden este a zsidóság nagy érdeklődése mellett, Hirsch Smon KKL-főtítár előadás tartott Uioar-n. Az előadás előtt dr Spelmann Jenő üdvözölte a vendéget és áttekintő képet nyújtott az uioarai cionista helyzetéről. Heinrich Simon KKL-biztos beszámót a KKL uioarai tevékenységéről. Hirsch Smon előadása után egy bizottság állt össze, amely megfárgyalta a helyicsoport megalakításának lehetőségét. A jelenlevők a következő szervezőbizottságot küldték ki a helyicsoport megszervezése érdekében: Dr Spielmann Jenő, Benjamin Ferenc, Nemes Márton, Saamon E.nő, Sternberg József, Friedmann E.ek, Heinrich Slomo, Goldenfeld Sámuel, a Wizo részéről dr Lőrnczi Béláné, dr Spielmann Jenőné, Benjamin Rózi. A szervezőbizottság elhatározta, hogy két hét a t megszervezi Uioara egész zsidóságát az EZNNSz helyicsoportjába és közgyűlést hív össze annak megalakítása érdekében.

— Kifuratta a koponyáját. Példáttan az egész tudomány történetében az az eset, amit olasz tudósok vittek végbe. Szinte hihetetlen, hogy emberek annyira felbuzduljanak tudományos problémákért, mint ezek a fanatikus elmék. Az egyik olasz tudós például kifuratta a koponyáját s tüvékony hőmérőt szurt az agyába, hogy az agyvelő hőemelkedését vizsgálhassa, amely gondolkodásnál következik be. Egy másik olasz kutató pedig rovarokban garázdálkodó bégilisztákat nyelt le. Azt akarja megtudni, hogy emberben is tudnak-e élősksködni. Mint hirlik, be is bizonyította, hogy tudnak.

Figyelem! Figyelem!
Eladó szigoruan megbizható
Libamáj kgr-ja 38 lej
Prima füstölt hus kgr-ja 60 lej
Naponta frissen olvasztott zsír kgr-ja 50 lej
Libahus 14 lej
Ab Arad, Cim:

Koppel Jakob
Arad, Piata Gen. Cernat 5.

— Nagy dolog a helyesírás! A moszkvai „Pravda“ erről számol be, hogy a szovjet újságírók legnagyobb részét a szerkesztéségi asztalok mellől visszaküldik az iskolákba, hogy helyesrást és fogalmazást tanuljanak. A szovjetújságok szerkesztőségeiben lefolytatott vizsgálat alkalmával kiderült, hogy a legtöbb szovjetírónak halvány sejtelve sincs a szovjetideológiáról és legtöbbje csupán a közhelyek halmozásával írja meg értelmen cikkeit, amelyek maga sem tud megérteni, annál kevésbé a néptömeg. A leg több lap vezetői és főszerkesztői soha életében egyetlen cikket sem írt, mert képtelen rá.

Stefan Wohl

Fierarie Engros
Eisenwaren — engross
SATU-MARE, Str. Vladimirescu 1.
Telefon: 260

Import-Export

— Ha a soffőr részegen ül a volán mellé. Budapestről jelentik: Egy teherautó a főváros közepében a sáncba fordult. Két utasa azonban meghalt, másik négy súlyosan megsérült. A soffőrt, akiről megállapítást nyert, hogy részeg állapotban ült a volán mellé, tartóztatták.

— Voronoff nélkül... A londoni Wood Green kerület brósága előtt folyó tárgyaláson egy Alfred Arnold nevű tanu óriási feltűnést keltett azzal a kijelen esével, hogy elmult 107 éves. A tanu később megmagyarázta, hogy Indiában egy hindu bölcsészől elsajátította a yoghi-rendszer gyakorlatait, amelyek a lélegzetvételt és érverést is irányítják és ennek köszönheti, hogy alig látszik idősebbnek 70—80 évesnél. Hindu tanítója akkor 146 éves volt, de tudomása szerint még most is él. Biztosan tudja, hogy ő is 150 évet fog éni.

— A kézirat-restaurálás legrégibb biblia-kéziratát, cust, amelyet az angol okért vett a szovjetből, Co művész pompás kötéssel napig tartó munka a kézírása. Az 1600 éves kézirat bonként megtisztították, kimentel megföldöztek. Pus 30 láthatatlan foltot ragasztottak fehér szattyanbörrel díszítettek a kéziratot. Az csak ennyit mond: „43725 sz. kézirat“. Az új kézirata 500 éves életet jö

Karácsony u LEGO

szörmékbe és alakítás WE SZORMESZ

CLUJ, Cal. Reg (GÓLYA-PA

— A január 11-iki dátum eszinkbe, mert akkor lesz ház-egyesület bálja, amely kerrel fog fizetni a lelkes egyben a jó cél javára is ményt hoz. Az estély, mely uttal is a cluji kereskedelm helyisége lesz, már befoga délyt előkelő társaság szivérangu eseménye lesz, mely megrendelésekben máris mu vonalait.

— Tudományos hadüzenet Ernst Kretschmer, híres né „Geniale Menschen“ című évekkal ezelőtt jelent meg taláslai alapján a következő: A leg több zseniális országárszekből származik erősebb a fajkeveredés. A több esetben fordított aratiztavérűségével és lakónak gaszkodásával. Főtitnő, hóvert határvidéki törzseknél, nál, szászoknál, osztrákokéges zsenitermés taláható szág északnyugati részén, tartományban főltinően c száma.

— „Négus-barna“ a lo Abesszinia írán ujabban az ban is kezd kifejezésre jut A londoni divathölgyek ugynevezett „négus-barna“ belépő Haillé Szelasszi isme köpenyéhez hasonlít.

Royal Mozgó karácsonyi világláger műsora

December 25	Jókai Mór világhírű regénye filmen	Eőadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor.
26	Cigánybáró	(Rendes helyárrakkal és este 11 órakor)
27	operett világláger.	leszállított helyárrakkal, min.
28	Zenéjét szerezte: Johann Strauss. Eredeti felvételek. Monopol Filmcentra. Timisoara.	den jegy 20 lej)

Jegyek elővételben szerdán d. e. 11 óráól. 25, 26 és 27-én szabad és kedvezményes jegyek nem érvényesek. 25-én d. e. 11-kor nagy ma iné: **UTLEVEL A POKOLBA**, főszt: Elissa Landi, Lukács Pál. — 26-án d. e. 11 órakor nagy matiné: **SHIRLEY TEMPLE**. A matiné a he yáarak: 7 és 12 lej.

— Herriot miniszter és a francia palesztinai kereskedelmi kapcsolatok. Jeruzsálemből jelentik: A Jeruzsálemi Hotel Palatinban a napokban Meir Diesengoff, Tel-Aviv polgármesterének elnökletével fogadóestélyt rendeztek Chsgot francia kereskedelmi delegátus tiszteletére. Chsgot azért jött Palesztinába, hogy Franciaország és Erec Jiszrael között szorosabb gazdasági kapcsolatokat létesítsen. Desengoff ebből az alkalomból felolvasta Herriot miniszter üdvözlő táviratát, amelyben a miniszter kihangsúlyozza a Franciaország és Palesztina közötti hagyományos barátság kemélyítését. A távirat nagyon jó hatást keltett a jelenlévőkre.

— Victoria ásitó asszonya. Londonból jelentik: P. E. Wakelin-nek, a Brit-Comuoia-ban fekvő Victoria város egyik vilamoskocsivezetőjének felesége, aki 90 napig szakadatlanul, megszaktítás nélkül ásitó t, felgyógyult furcsa betegségéből. Szeptemberben férje egy tréfájára annyira megnevetette, hogy az asszony nevető, majd s rögörösköbhe esett, végül éjjel-nappal tartó ásitási roham lepte meg. Betegsége révén oly híres lett, hogy a „Victoria ásitó asszonyának“ címzett leveleket is megkapta.

— Amikor a repülőgépek okvetetlenkedik. Buenos.Airesből jelentik: Az elpalomri katonai repülőter felett tartott nagy légi hadgyakorlatokat egy polgári repülőgépek okvetetlenkedése megzavarta és a gyakorlatozó repülőgépek egy részét igen veszélyes helyzetbe sodorta. A légi hadgyakorlatok a köztársasági elnök, a hadügyminiszter és a kormány több más tagjának jelenlétében folytak, amikor hirtelen megjelent a polgári repülőgép, amelynek vezetője a gépet a gyakorlatozó harci gépek csoportja felé irányította és ott egymású án végezte nyaktörő légi mutatványait. A katonai hatóságok hatádkta anul megették a szükséges intézkedéseket, de a polgár repülőt csak nehezen lehetett jobb belátásra bírni. A repülőtől a köztársasági elnök rendelkezése haladéktalanul megvonák a repülési engedélyt.

PALACE GRILL

Str. Saguna 13, a város legnívósabb szórakozóhelye

KÉRJE MINDENOTT AZ ÚJ „ADY-DESIR“ HARISNYÁTI!

PERL

Karcsu vonal
Egy észszerű divat egyesíti a szépet az egészséggel. A kövérség csúfít öregít és betegé tesz.

DR. ERNST RICHTER

TEA

11 növény kivonatát tartalmazza, nincs benne semmilyen vegyszer, só, vagy a szervezetre káros anyagok, teljesen ártalmatlanul fogyaszt, sekeníti a vérkeringést és fiatalít.

Doboz: 95 Lei
Extra koncentrált: 115 Lei

A kézirat-restaurálás csodája. A világ legrégebbi biblia-kéziratát, a Codex Sinaiticus, amelyet az angol okmány 100,000 fontért vett a szovjettől...

Mit lehet kiolvasni a testalkatból? Megfelelő statisztika bizonyítja azt a régebben csupán felületes megfigyelésen alapuló feltevést, hogy a testalkat gyakran kifejezője némely lelki sajátságának.

Halálozás. Führer Jakob, ny. vasuti felügyelő meghalt 69 éves korában Bucurestiben. Temetése Clujon f. hó 25-én d. e. 11 órakor, a neológ izr. temető halottasházából.

Gyermek-táncdelután a Vivó-Clubban. Öleletes szórakozásról gondoskodik a Haggibor Kfar Makab-leák rendező bizottsága...

Mielőtt rádiót, csillárt vásárolna, keresse fel az

Electrovox céget
Cluj, Str. Regina Maria 3, ahol legmodernebb rádiókészülékek kaphatók
Ingelen, Philips, Minerva, Standard
Eladás részletfizetésre.

Suyos büntetéssel sújtott három kémét a jugoszláviai államvédelmi törvényszék. Belgrádból jelentik: Az államvédelmi törvényszék 20 évi kényszermunkára ítélte Kra'nitz nevű kémét...

Fej-, váll- és ágyék-reumánál, ischiasnál, idegfájdalmaknál, szagatásnál és zsámbánál a természetes "Forenc József" keserűvíz rendkívül hasznos házi-szer, mert korán reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti.

Karácsony után is LEGOLCSÓBB

szörmékben és alakításban a

WEISZ

SZÖRMESZALÓN

CLUJ, Cal. Reg. Ferd. 11. (GÓLYA-PALOTA)

A január 11-iki dátumot jól vessük az eszünkbe, mert akkor lesz a cluji zsidó körház-egyesület bálja, amely ezuttal is nagy sikerrel fog fizetni a lelkes rendezőségnek...

Tudományos hadüzenet a fajméletnek. Ernst Kretschmer, híres német elmeorvos, a "Geniale Menschen" című művében, amely évekkel ezelőtt jelent meg, tudományos kutatásai alapján a következőképp állapította meg: A legtöbb zseniális ember azokból az országrészekből származik, amelyekben leggyorsabb a fajkeveredés.

"Négus-barna" a londoni divatszín. Abesszínia iránt újabb az angol női divatban is kezd kifejezésre jutni az érdeklődés. A londoni divathölgyek kedvelt színe az ugynevezett "négus-barna" lett és az estélyi belépő Hailé Szelasszié ismert fekete bársonyköpenyéhez hasonlít.

PERLOTT

az egyetlen biochemikus fogpép, szárvíz és fogpor. Ajánlják: Dr ALEMAN, Prof. HONCZ, dr KOLESZAR, dr KOPAR, dr MÁTYÁS MÁTYÁS, dr PERL, prof. STEINER.

Erdeeks adatok könyvekről. A világ leg-súlyosabb könyve egy biblia, amelyet egy asztalos készített Los Angelesben. Könyv két és fél méter vastagságú és 44 mázsát nyom.

A cluji egyetem bakteriológiai intézet vezetőjének, professor dr Konrad Dániel véleménye a Senlaslo (Szt. László) fertőtlenítő toalet szappanról (megjelent a "Clujul Medical" 1933 máj. számában), hogy épp úgy fertőtlenít, mint a szublimát oldat és azért nem maró hatású, miért is a legjobb toalet szappan, mely megvéd fertőzések ellen.

Házasság. Ferenc Aranka, Sghet, és Kaufmann Tuli, Sighet, f. hó 29-én, vasárnap délután 2 órakor tartják esküvőjüket Sgheten, Str. Cosbuc 36 alatt, melyre ezúton hívják meg rokonalkat, jóbarátakat és ismerőseiket.

Magyarország fokozza a palesztinai citrus-gyümölcsök behozatálát. Jeruzsálemből jelentik: A magyar kormány engedélyt adott arra, hogy 1935 április 6-ig havonta 250 tonna citrus-gyümölcs jöhessen Palesztinából Magyarországra.

Putzin LEGJOBB FÉMTISZTÍTÓ
BUCURESTI STR. CAUZASI 14

László Akos "cum laude" avatták doktorrá a budapesti József Nádor Műegyetemen. Szombaton délelőtt, a József Nádor Műegyetem aulájában ünnepélyes külsőségek között avtták "cum laude" doktorrá László Akos, okleveles közgazdász. Doktori értekezését, melyet dr Felner Frigyes és dr Heller Farkas, a nemzetközileg is elismert professzorok bírálták meg, "Románia állampénzügyi helyzete a világháború után" címen nyújtotta be.

Görögország részt vesz a telavivi mintavásáron. Szalonikiből jelentik: A szalonikii nemzetközi mintavásár elnöke, Achille Calcoras, volt miniszter, élére állott annak a görög-zsidó bizottságnak, amely a telavivi mintavásáron egy görög pavillont akar építeni.

Mussolini lapja sajnálkozik, hogy a zsidókat rosszul informálják. Rómából jelentik: Mussolini személyi lapja, a "Giornale d'Italia" cikket ír a faszizmus ellenségeiről. A cikk szerint elmsége a faszizmusnak a szabaddémokrácia, mert Mussolini a katolikus egyházat régi jogába helyezte, továbbá a világ zsidósága, amely rosszul van informálva és nem tudja, hogy Itália teljes jogegyenlőséget ad a zsidóknak és azt hiszi, hogy a faszizmus azonos a nemzeti szocializmussal és végül az orosz bolsevizmus. A lap azt hiszi, hogy megfelelő felvilágosítással az ellenségek barátokká válhatnak.

Ime egy JOIZLÉSÜ ember!

Ez lesz a véleménye mindazoknak Önnek felől, akiket az ünnepek, vagy valamilyen alkalom idjén Rhein pezsgővel ajándékoz meg. Ezen a módon sikerülni fog Önnek mindenütt jó véleményt kelteni. Ha valamit ajándékoz, tartson a divattal, a szokásokkal.

RHEIN pezsgő

Jabotinszky nem kap palesztinai vizumot. Jeruzsálemből jelentik: Londoni híradás szerint Wladimir Jabotinszkyt, aki másodszer kérte a palesztinai vizumot, visszautasították.

A Hearst-lapok Hitler ellen. Newyorkból jelentik: A Hearst-sajtó, amely az amerikai lapok között eddig a legtartózkodóbb volt a hitleri rendszerrel szemben, a napokban élesen támadja Hitlerét: "Hitler háboruja a lelkiismeret-szabadság és az emberiség ellen" címen cikk jelent meg a Hearst-sajtóban.

CORDON

?

"Heinrich" KARÁCSONYI meglepetése kellemes és tartós illatú

Toalet-szappan REKLÁMÁR: LEI: 20.

UJ KELET Legújabb hírek

Akszum felé közelednek az abesszin csapatok

Január közepe előtt nem várható változás a szankciók frontján

Eden kinevezése mély benyomást keltet Kelet- és Délkelet-Európában. Targyalások voltak a francia és angol vezérkar között a Földközi-tengeri helyzetet illetően

Kategórikusan cáfolják az olasz-angol határőrök összelűzését a libiai határvidéken

London, december 24. Add's-Abeában határozottan állítják, hogy az északi fronton sikereket értek el a csapatok előnyomulás közben közelednek Akszum felé. Ujabb addisabebai jelentés szerint olasz légi rajok röpdélülakat vetettek le, amelyekben felhívják a lakosságot Daghatur és Bassabaneh elhagyására. Ebből arra következtetnek, hogy nagy olasz akció készül délen.

A Reuter távirati iroda Alexandriából kapott értesülések alapján határozottan cáfolja a libiai határvidéki olasz-angol határőrök összelűzéséről szóló híresztelést.

A háború a kapuk előtt áll?

London, december 24. A Morning Post szerint január közepe előtt nem várható változás a szankciók frontján. A lap nem tartja kívánatosnak a szankciók megszűrését.

Egyidejű párizsi jelentés szerint tegnap Laval fogadta Cerutti párizsi olasz nagykövetet, majd Ruzsd' Aras tők külügyminisztert s utána Politis párizsi görög követet. A párizsi olaszbarát lapok azt a meggyőződést hangoztatják, hogy az angol külpolitikai kurzus megváltoztatásával most a háború a kapuk előtt áll. Óva intik Lavalt, nehogy Franciaország belesodródjék.

A Times bécsi levelezője szerint Eden kinevezése mély benyomást keltet Kelet- és Délkelet-Európában.

Az atlantióceáni francia flotta egységei a Földközi tengeren

London, december 24. Jólinformált helyről származó közlések szerint az utóbbi napokban Párizsban a francia és az angol vezérkar megbízottai között a Földközi tengeri helyzetet illetően tárgyalások folytak, amelyeknek kimenetelére hír szerint az angol hivatalos körök teljes mértékben kielégültek. Olasz politikai körökben úgy hírlik, hogy a Földközi tengeri segítség ügyében feltett angol kérdésekre erősen volt a visszhang. Ugy tudják, hogy a gyengeségét még érző Görögország és a belső válsággal küzdő Spanyolország olyan válaszokat adtak az angol kormányának, amelyek nem haladják túl az udvariasságot, de általános jellegű, ködös ígéretek határait.

Madridi jelentés szerint spanyol kormányról közölték, hogy a spanyol külügyminiszternek nincsen hivatalosan tudomása a Földközi tengeri segélynyújtás ügyében angol részről feltejt kérdésekről s így ezzel a problémával a spanyol minisztertanács ülésén nem foglalkoztak.

London, december 24. A Star szerint a francia atlantióceáni flotta néhány egységének a Földközi tengerre vezénylése esetleg azt is jelentheti, hogy Franciaország egeget kíván tenni annak az angliai óhajnak, hogy Gibraltár előtt és Alexandria körzetében francia hadihajók is legyenek, hogy olasz támadás esetén francia hadihajókat is támadás érjen.

Olaszországban nem keltett meglepetést Eden kinevezése

London, december 24. Az Exchange Telegraph római tájékoztatója szerint olasz politikai körökben nem keltett meglepetést Eden kinevezése.

Modern csöbutor és csillár

detail-kiszolgálásnál is

Gyári áron!

tikai körökben nem keltett meglepetést Eden külügyminiszterre történt kinevezése, hiszen már előzőleg az esélyes jelöltek sorában szerepelt. A Popolo di Roma azt írja a kinevezésről, hogy eddig sok fértéértésre és fértérogásra szolgáltatott alkalmat az a tény, hogy ke'ten vezeték az angol külpolitikát. Most legalább Eden egyedül viseli a felelősséget is.

A Daily Mail szerint olasz irányadó körökben remélik, hogy az angol kormány megállapodottabb, idősebb tagjai mérsékeltül fogják Edent. Különben meg vannak győződve efelől, hogy a helyzet kulcsa Franciaország kezében van. Anglia aligha fog olyantenni, ami kilitástalanmá tenné jövőbeli együttműködési lehetőségét Franciaországgal.

Genfi jelentés szerint az olasz kormány jegyzőket jut atott el a Népszövetség főtársaságához, amelyben szóvá teszi az abesszin katonák dum-dumgolyókkal való lövöldözését. A panaszrathoz fényképeket is csatoltak.

A Daily Expresshez érkezett jelentés szerint a perzsaiöbölbeli iráni kikötőből 150 tankhajó indult utba petróleumrakománnyal Olaszország, illetve keletafrikai gyarmatai felé. Római jelentés szerint az olasz kormány betitot a a gyapju, a gyapjuhulladék, a gesztenyefa és a cserzéshez szükséges tanin kivitelét.

A Figaro szerint a keletafrikai olasz hadsereg négy hónapra el van látva benzintüzelőanyaggal.

Uránia Mozgó

A karácsonyi ünnepek alkalmával bemutatja:

WALLACE BEERY JEAN HARLOW

VIHAR A SÁRGÁ TENGEREEN

CLARK GABLE

Tovább folytatódnak Lengyelországban az antiszemita terror-csapatok garázdálkodásai

Miniszterelnöki kihallgatáson jelent meg a zsidó parlamenti klub elnöke. Pénzügyi rendeletek a tönk szélére juttatják a zsidó hitközségeket

Varsó, december 24. Kosciolkowski legyel miniszterelnök kihallgatáson fogadta dr. Emil Sommerstein képviselőt, a zsidó parlamenti klub elnökét, akivel hosszabb megbeszélést folytatott. A tárgyalásokról hivatalos jelentést nem adtak ki. A Zsidó Távirati Iroda értesülései szerint, a kihallgatás során azokat a zsidóellenes megnyilatkozásokat tárgyalták meg, amelyek Lengyelország különböző pontjain november vége óta jelentkeztek. Sommerstein erőlyesen tiltakozott az intézményes antiszemitizmus ellen, mely az egyetemeken már hivatalos formában jelentkezett és különösképpen követelte a lembergi technikum életbeléptetett gettórendelet hatálytalansítását.

Egyidejű jelentés szerint a zsidó szervezetek képviselői Kattowitzban is megtették a lépéseket az egyre sürűbben meg nyilvánuló antiszemita terroraktusok meg akadályozására. A kattowitzi hitközség Hanaides rabbi és Abraham hitközségi elnök vezetésével küldöttséget menesztett Felsőszilézia vajdájához és ismertették azokat az eseményeket, amelyek az utóbbi hetekben rettegésben tartják az országrész lakosságát.

Napirenden az excessusok

Az antiszemita excessusok egyébként Lengyelország egész területén még mindig napirenden vannak. Königshttteben huligánok a zsinagóga összes ablakait

bezuzták. A rendőrség mintegy 100 embert vett őrizetbe, akiket a tüntetésekben való részvétellel vádolnak. A letartóztatottak többsége a nemzeti demokrata párt tagjai.

Bolesławiec, Lodz melletti zsidó városkában a huligánok a zsidó üzlethelyiségeket megtámadták és kifosztották, a megtámadott zsidók közül számosan megsebesültek. Néhány zavargót a rendőrség letartóztatott. Posen tartományban Ryczewol községből jelentenek antiszemita excessusokat. Itt a nemzeti demokrata párt ifjusági tagozata hívott egybe gyűlést, amelyet a rendőrség feloszlattott. A tönk ekkor az uccára vonult és a zsidókat súlyosan bántalmazta. A rendőrség bajonettel volt kénytelen feloszlattni a tüntetőket. Ez alkalommal két tüntető megsebesült.

Lemberg, december 24. Az a jelentés, melyet szent a lembergi politechnikumon a rektor és a miniszterelnök között lefolyt megbeszélés következtében a gettórendelet felülggeszteték, egyelőre korainak bizonyult. Brozowsky professor megtagadta a zsidó diákoktól a taneszközök használati jogát, míg helyeikre a gettópadokban el nem foglalják. Más két tanteremben félbe kellett szakítani az előadásokat, mert a nemzeti demokrata diákok e ószakkal akarák elklónteni a zsidókat.

Bojkott a zsidóság ellen

Varsó, december 24. Az antiszemita klengek és azokkal párhuzamosan haladó bojkott-mozgalom gazdaságilag is agyonnyomorta a kisvárosok zsidó lakosságát. Novomiaso zsidó hitközségének vezetősége segélykiáltványban fordult a zsidó sajtóhoz, amely rámutat arra, hogy a nemzeti demokrata ifjuság bojkottja és terrorja következtében 350 zsidó család éhalálra van ítélve, ha hatóságok nem lépnek fel a terror ellen. A nemzeti demokraták ugyanis eltorlaszolják a zsidó üzletek bejáratait és arra kényszerítik a vevőket, hogy csak keresztény üzletekben vásároljanak. Ilyen módon az utolsó falat kenyert is kiütik a zsidó kiskereskedők és a kisiparosok szájából.

Cholesterin tartalmánál fogva: feloldja a fejbőrre felrakódó zsíradékot; fertőtleníti és táplálja a fejbőrt és így előmozdítja a hajnövekedését. Az Egger Petrol azonkívül, hogy gyógyszer, kellemes kozmetikai szer is, amennyiben a hajnak kellemes tapintatot, fényt és illatot kölcsönöz.

De nem csak a nemzeti demokraták bojkottja és terrorja, hanem a kormány pénzügyi politikája is teljes összeroppanással fenyegeti a lengyel zsidóság gazdasági létét. A pénzügyminisztérium olyan magas adókat rött ki a zsidó hitközségekre által fenntartott vágóhidakra, amelyek a hitközségek főbevételei forrását képezik, hogy ily módon tönk szélére kerülnek a lengyelországi zsidó hitközségek. A hitközségek képviselőiben delegáció kereste fel Potoszky kultuszminiszter uralmát igazgatót és tiltakoztak a zsidó autonómia és az alkotmány megsértése ellen, mely meentesíti a vallási intézményeket az ilyen adóktól.

A francia szenátusban szimpátiatüntetést rendeztek Masaryk mellett. Párizsból jelentik: A francia szenátus tegnap ülésén szimpátiatüntetést rendeztek Masaryk visszavonult csehszlovák köztársasági elnöknek s örömmel üdvözölték a köztársasági elnök székében Benes. A kormány a költségvetést a szenátus elé terjesztette.

Utolsó napjait éli Paul Bourget. Párizsból jelentik: Az aggyastán Paul Bourget író állapotában tegnap rosszabbodás állott be. Már nem fűznek semmi reményt megmentéséhez.

Véget értek a csehszlovák-német kereskedelmi tárgyalások. Prágából jelentik: Véget értek a német-csehszlovák kereskedelmi tárgyalások. Jegyzőkönyve írtak alá az új megállapodásokról. Néhány árucsoportban változások vannak, különben az áruforgalom keretei a régieken fognak alapulni.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó E. F. gyűjtésén Czaj. Strada Barou I. Pae 18

CENZURAT

Társaság postája
póztábla in num.
No. 224718/929

18. Telefon: 8-61. Elő
Havonta 110, negyedé
évre 600, egészévre 120
Földre: Havonta 2, n
félévre 12, egészévre 20
dóttések díjszabás szeri
KELET az erdélyi és
dóság egyetlen politik
Cikkünk utányomását
rás megjelölésével en

Az e... A Zsidó Párt ta A Roman Valer

Timisoara, december
tud.) A Zsidó Párt en
szervezetének rendkívü
melynek összehívását a
életében legutóbb bekö
események tették elől
gességgé, általános ér
ült össze december 25-é
négy óraker Timisoaran
mében, amelyet zsufolás
delegátusok és a timiso
den réteget képviselő
kilenc erdélyi vármegy
képviselette magát a
ságteljes lefolyású és a
nat feszültségét kifejez
amelyet dr. Fischer Józ
mányi szervezetének el
nagy hatású beszéddel.
Dr. Fischer József töb
vetkezőket mondotta:

A Zsidó Pártot a Ro
dóság jogvédelmének sz
életre. Az utóbbi időg
tényezők nem gondolták
dóság alkotmányos jog
és ha a törvények gyak
sa a zsidósággal szembe
hagyott is hátra, a Zsid
mégis elsősorban azt a
előtt, hogy az alkotmány
törvényeiben biztosított
tartalommal töltse meg
egyenlőséget a zsidóság
lóságá tegeye. Ma uj
ültöte fel a fejét, amely
szavakkal és hamis stát
a zsidókat állítja oda b
dalmi és egyéb bajokér
csak nyíltan támadja a
mányos jogait, hanem a
főleg a zsidóság jogain
tól várja az ország töb
boldogulását. Kár volna
cuzizmus történelmi és
dításának kimutatásával
sem gondolhat komolyan
sok elnyomásából a roma
álás fakadhat. De a ná
formában jelentkező vala
telen látszatsikerek érde
sen megcáfolt váltotan
ni. Ennek az új tértannak
tudják, mint mi, hogy
amely csak a kisebbségi
rikozik, kiáltó aránytal
ságtalansághoz vezet. Az
rátermetség és produká
nemzetiséget akarja dönt
kinteni, mint a legelemi
szociális törvényekkel ell
lásra van ítélve.

Harc
Nekünk tehát minden
vennünk a harcot ezek
kel szemben. Ebben a h
sebb támaszunk a tör
mondunk le egyetlen tör
sem és sohasem járulhat
bennünket a munkához v
össenek.

A törvényességért való
essége érdekében mind
kell szervezzük a saját en
időkben tudunk kell kin
A Zsidó Párt is joggal k
a zsidóság minden rétege
gény egyaránt, szervezke
ban és tegye meg kitéles
gi, mint más téren, hogy
lyos küzdelemben akciót